

Sllavjanka Dimova

Vera Angelovska

Marina Vasiq – Stefanovska

MÜZİK EĞİTİMİ

Sekiz yıllık ilköğretim

VII. sınıflara

Üsküp 2010

Yazarlar:

Slavyanka Dimova
Vera Angelovska
Marina Vasiç-Stefanovska

Yapımcı:

Slavyanka Dimova
Vera Angelovska
Marina Vasiç-Stefanovska

İllüstrasyon:

Slavyanka Dimova
Vera Angelovska
Marina Vasiç-Stefanovska

Düzenleyen:

D-r İvica Zoriç
Pavlinka Velyanovska
Vesna Traykovska

Lektör:

Tatyana Nankova

Makedonca'dan Türkçe'ye çeviri:

Cengiz İbrahim

Dil redaksiyonu:

Doc. Dr. Sevin Alil

Lektör:

Soraya Şain

Bilgisayar tasarımı:

Vesana Goryanska-Kırjeva

Yayıncı:

Makedonya Cumhuriyeti Eğitim ve bilim bakanlığı

Baskı:

Doel Grafik merkezi - Üsküp

Tiraj: 600

Makedonya Cumhuriyeti Eğitim ve bilim bakanlığı'nın 26.04.2010 tarihli 22-2434 sayılı kararıyla bu kitabın kullanılmasına izin verilmiştir.

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св.Климент Охридски", Скопје

373.3.016:78(075.2)=163.3

ДИМОВА, Славјанка

Музичко образование за VII одделение : осумгодишно основно образование

/ Славјанка Димова, Вера Ангеловска, Марина Васиќ Стефановска. - Скопје :

Министерство за образование и наука на Република Македонија, 2010.

- 78 стр. : илустр. ; 28 см

ISBN 978-608-226-014-3

1. Ангеловска, Вера [автор] 2. Васиќ Стефановска, Марина [автор]

COBISS.MK-ID 84092426

Sevgili öğrenciler !

Müzikle beraber olduğunuz bir günü ayırt etmeye çalışın.

Şaşırdınız, öyle mi ?

Müzik sizlerin sadık yandaşınızdır. Bazen çok hafif algılanıp sizde değişik arzu ve duygular uyandırır. Bu, aslında sizin her gün dinlediğiniz ve eğlendiğiniz müziktir.

Oysa klasik müzik ne durumda ? Klasik müziği, her gün dinlediğiniz müzikler arasında sayabilir misin ?

Bazen onsuz da yapabilirsiniz, fakat onsuz hayatınız, sanki sadık bir arkadaşsız gibi geçer. O sizinle konuşur, sizi uyarır, duygularınızı güçlendirir, kalbinizi sevgi ve iyiliklerle doldurur.

Farklı tarzda müziklerin büyüsunü anlamak için onu çok yakından ve samimi duygularla dinlemeniz gerekir. Öylesine örneklere bu kitap içinde rastlayacaksınız. Müzik teorisi, müzik biçimleri, yerli - yabancı bestecilerin besteledikleri eserleri, insan ses yeteneklerini-gelişmelerini ve koro ansamblolarını tanıyarak müzik bilginizi farklı alanlarda zenginleştireceksiniz.

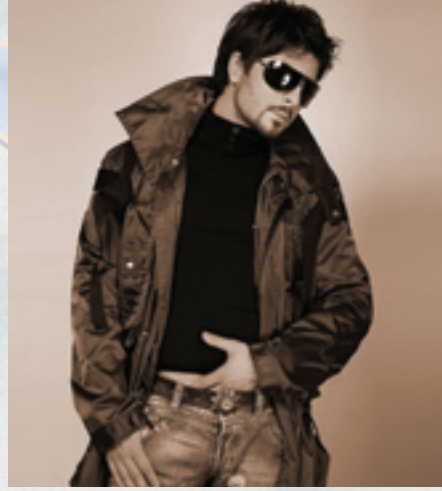
Kitabı açın ve müziğin büyüsunü keşfedin. Onun gücünü sadece bu şekilde hissedeceksiniz.

Ferahlayacaksınız ...

Müelliflerden

Berberce Yapabiliriz

Güneş ışınları ile yaratılmış
Mavi gök gibi, kırmızı ateş gibi
Şarkı ve kutsal kitaplarda
dünya değeri kadar söylenmiş şarkıdır.

Toše Proeski

Verica Pandilovska

Çok eski zanat gibi
Dededen toruna emanet olarak
Hür ve mutluluk için
Rüyasın geniş mekanda.

Sana şarkı söylüyoruz yurdum
Şarkımıza sen de katıl,
Birlikte yapabiliriz
Ey Makedonya sesli haykır.

Beni Şakiri

Geniş masal gibi, sen
Yazda cennet, kışım büyüdü
Öyleydin ve öyle kalacaksın
Bizim aramızda tek birisin.

Adriyan Gaca

Silvi Bend

Dario

Kollarında yuva gibi
Beyaz seher, yıldızlı geceler
Sağ ol, senin adın yüzyıllarca
anılsın.

Aleksandar Mitevski

Sana şarkı söylüyoruz yurdum
Şarkımıza sen de katıl
Birlikte yapabiliriz
Ey Makedonya sesli haykır

Etkinlikler:

1. Yurduna karşı duygularını, resim çizerek ifade et.
2. Şarkıları söyleyen solistler hakkında bilgiler toplayarak albüm yarat.

Dragan Şuplevski

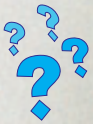

Dragan Şuplevski (1933-2001) müzik sanatçısıdır. Hayatını, vokal müziğe ve koro yönetmenliğine adanmıştır. Üsküp, Müzik Sanatı Fakültesinde profesörlük görevini yapmıştır. Ünlü pedagog ve bestecilerden biridir. Koro sanat yaratıcılığı alanında çok derin izler bırakmıştır. Folklor alanımızda derin izler bırakmak maksadıyla, halk türkülerini koroya uygulamıştır.

Yazdığı koro eserler dağarcığından: çocuk, gençlik ve yetişkin korolar repertuvarı konusunda sınırsız faydalanmışlardır. Koro müziğinin geliştirilmesi konusunda emek vererek büyük fedakarlıklarda bulunmuştur. Çocuk koro yönetmeni olarak ilk tecrübesi öğrencilik günlerinde gerçekleşiyor.

Çalışmalara devam ederek 1951 yılında, Üsküp radyo evinde çocuk korosunu kurmuştur, ardından “Mirçe AçeV” akademik koro, Gençlik Kültür Merkezinde kadın gençlik korusu, “Razvigorçe” çocuk korusu ve 1990 yıllarına kadar MRTV dahilinde koro yönetmenliği görevinde bulunmuştur.

Profesör Dragan Şuplevski, “Koroda şarkı söyleme sanatı – koro ve koro yönetmeni”, başlıklı kitabı yazmıştır. Yurdumuzda bu kitap, müzik edebiyatı eserleri arasında bir ilktir. Bestecinin emeği karşılığında, müzik sanat fakültesinin korusu, bu büyük bestecinin adını taşımaktadır.

Biliyor musunuz?

Uluslararası kadın ve karma koro yarışmaları düzenleniyor. Yarışma, Makedonya'nın koro kültürü atası, hayatını koro müziğine adayan Dragan Şuplevski'nin adını taşımaktadır.

Makedon Kapriçosu

Değişik konulu halk türküleri, ilham kaynağı olduğu gibi, araştırma alanı olarak da besteci Dragan Şuplevski'nin yaratıcılığında önemli rol oynamıştır. Makedon kapriçosu enstrümental eserdir. Orjinel versiyonu oda toplulukları (az sayıda çalgı gurupları) için bestelenmiştir – keman ve piyano.

Makedon kapriçonun özellikleri arasında ritimde birleşik ölçüler, melodik hareketliliği ve dinamiklidir. Bu müzik elemanları yardımıyla besteci başarılı bir şekilde aşk ve gençliğin özelliklerini betimlemektedir

Çiftliğini Satma Kolyo

Halk türküsü

He си го про-да-вај Ко-љо чиф- ли- гот- ма - ма не ме да - ва Ко - љо за те - бе
Çiftliğini satma Kolyo, anam beni sana Kolyo vermiyor

по ме - а - ни о-диш Ко-љо руј-но ви-но пи- еш- до-ма ра-но не си о-диш да спи- еш-
meyhanelere gidiyorsun Kolyo şarap içersin, evine erken yatmak için gitmezsın.

Колку ти чинат Кољо овците,
толку ми чинат Кољо очите

рефрен:

По меани одиш Кољо,
рујно вино пиеш,
дома рано не си одиш
да спиеш

Kaç para eder Kolyo koyunların
O kadar eder Kolyo benim gözlerim

Nakarat:

Meyhanelere gidiyorsun Kolyo
şarap içersin, evine erken
yatmak için gitmezsın

Ödevler:

1. Müziğin sunuluşuna göre müzik türünü adlandır.
2. Müzik eserinden hareketle, bu türkü hangi halk türküleri grubuna giriyor.

Tonların Sayıca Genişletilmesi

Anımsayalım:

a h c1 d1 e1 f1 g1 a1 h1 c2 d2
la si do1 re1 mi1 fa1 sol1 la1 si1 do2 re2

Ödevler:

1. Öğrenilen tonları hem solmizasyon hem de latince adları ile okuyun.
2. Portede aynı adlı fakat farklı yazılı olan notaları bul.

Portede mi2-e2 notanın yazılışı

mi1 – e1

mi2 – e2

mi2 – e2

- mi2 – e2 notası portenin dördüncü aralığında yazılmaktadır.
- mi1 – e1 notasından tam sekizli taban yukarıya doğru uzaktır.

mi2 notası kullanılarak melodik alıştırma

mi2 notası kullanılarak melodik alıştırma

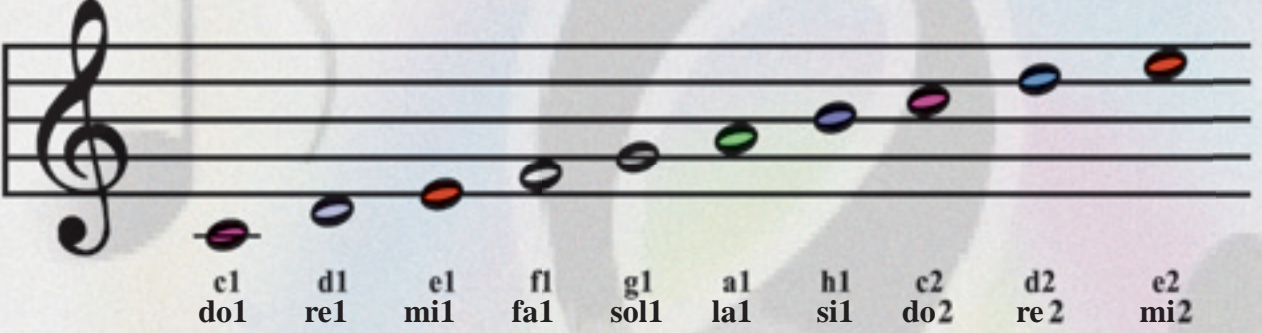
Ödevler:

1. Verilen alıştırmada mi2 notayı ayırt etmeye çalış.
2. Verilen alıştırmalarda mi2 notasının sürelerini adlandır.

Fa2 – f2

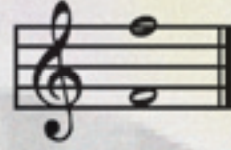
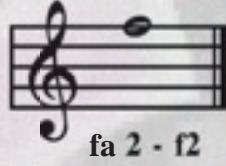
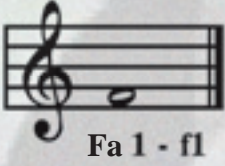
Anımsayalım:

Ödev:

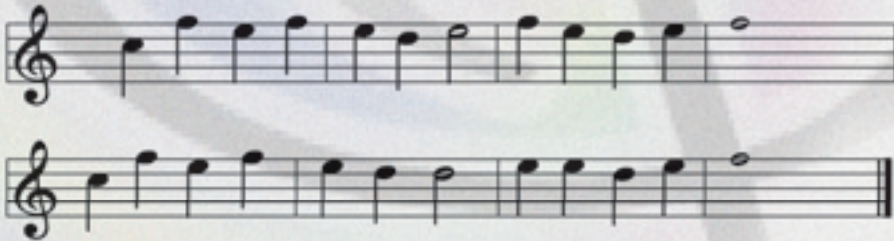
1. Portede aynı isimli fakat farklı yerlerde yazılan notaları bul ve adlandır.

Fa2 – f2 notaların portede yazılışı

- fa2 – f2 notası portenin beşinci çizgisinde yazılır.
- fa1 – f1 notasından yukarıya doğru tam sekizli taban uzaktır.

fa2 – f2 notasını kullanarak melodi alıştırma.

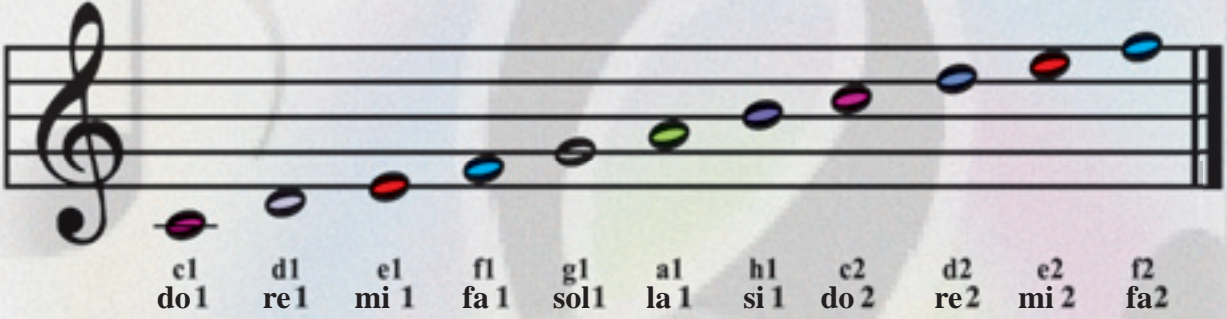
Ödev:

1. fa2 – f2 notaları bulunan ölçüleri say.

Sol2 – g2

Anımsayalım:

Ödev:

1. Portede aynı isimli fakat farklı yerlerde yazılan notaları bul ve adlandır.

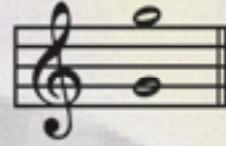
Sol2 – g2 notaların portede yazılışı

sol 1 - g1

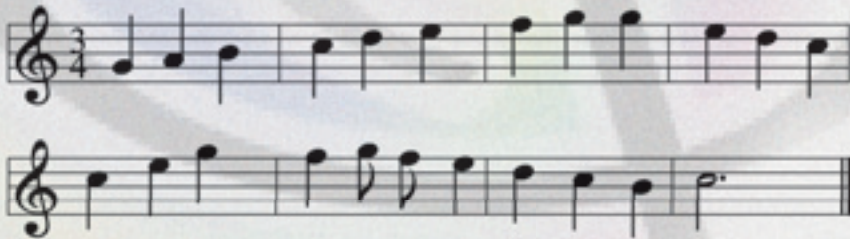

sol2 - g2

- Sol2 – g2 notaları portenin beşinci çizginin üstünde yazılır.
- Sol1 – g1 notasından yukarıya doğru tam sekizli taban uzaktır

gol2 – g2 notasını kullanarak melodi alıştırma

Ödevler:

1. Verilen alıştırmada sol2 – g2 notasını ayırt etmeye çalış.
2. Alıştırmada sol2 – g2 nota sürelerini adlandır.

Mi2 Notanın Türküde Kullanımı

Eleno Kızım

halk türküsü

Е - ле - но, ќер - ко Е - ле - ле но
E - le - no, kızım E - le - le no
ти е - дна на мај - ка
Sen annenin tek kızı,
што сто - иш ќер - ко што ми - слиш
Ne duruyorsun kızım, Ne düşüncelisin.
што кни - га пи - шу - - - ванш
Ne kitap yazıyorsun.

Пишувам мајко, пишувам,
во градот Едрене,
Едрене, мајко, Едрене,
на моето либе.

Yazıyorum anam, yazıyorum,
Edirne kentine,
Edirne, anam Edirne
benim sevgilime.

Да купи мајко, да купи,
за мене капела,
капела, мајко, капела,
од триста гроша.

Satın alsın anam, satın alsın,
benim için bir mezar,
mezar anam, mezar,
üçyüz kuruşluk bir mezar.

Ödev:

1. Verilen türküde, **mi2** notasını fark etmeye çalış.
2. "Eleno Kızım" başlıklı türküde **mi2** notasının ses yüksekliğini dinle.

Fa2 Notanın Türküde Kullanımı

Haydi Kaçalım Mori Vase

Halk türküsü

Aj da be - ga - me mo - ri Va - ce aj da be - ga - me
Haydi kaçalım mori Vase, haydi kaçalım,
aj da be - ga - me ————— gra - da So - lu - na
Haydi kaçalım Selanik kentine,

Там ќе најдеме мори Васе
там ќе најдеме,
там ќе најдеме
мома Спасија.

Orada bulacağız mori Vase,
Orada bulacağız,
Orada bulacağız,
Spasiya, genç kızı.

Мома Спасија мори Васе,
мома Спасија,
мома Спасија
болна легнала

Spasiya kızı mori Vase,
Spasiya genç kız,
Spasiya genç kız
hasta yatıyor.

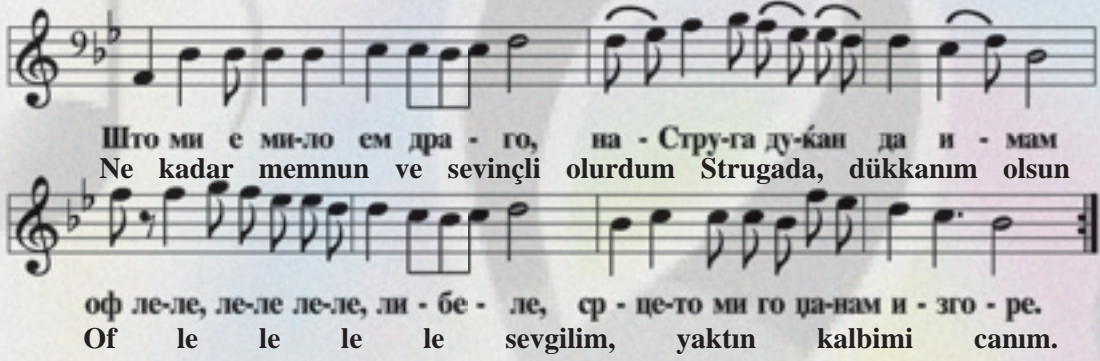
Ödevler:

1. Verilen türkü örneğinde, **fa2** notasını fark etmeye çalış.
2. “Haydi Kaçalım Mori Vase” başlıklı türküde, mi2 notasının ses yüksekliğini dinle.

Sol2 Notanın Türküde Kullanımı

Struga'da Dükkanım Olsa

halk türküsü

Што ми е ми-ло ем дра - го, на - Стру-га ду-кан да и - мам
Ne kadar memnun ve sevinçli olurum Strugada, dükkanım olsun
оф ле-ле, ле-ле ле-ле, ли - бе - ле, ср - це-то ми го џа-нам и - зго - ре.
Of le le le le sevgilim, yaktın kalbimi canım.

На Струга дуќан да имам на кепенците да седам.
Оф леле леле либе ле срцето ми го џанам изгоре.
На кепенците да седам струшките моми да гледам.
Оф леле леле либе ле срцето ми го џанам изгоре.
Струшките моми да гледам како ми одат на вода.
Оф леле леле либе ле срцето ми го џанам изгоре.

Strugada dükkanım olsa, kepenklerde otursam
Of le le le le sevgilim, yaktın kalbimi canım.
Kepenklerde otursam, struga kızlarını görsem
Of le le le le sevgilim, yaktın kalbimi canım.
Nasıl suya gider, Struga kızları
Of le le le le sevgilim, yaktın kalbimi canım.

Ödevler:

1. Verilen türkü örneğinde, **sol2** notasını ayırt etmeye çalış.
2. "Strugada Dükkanım Olsa" başlıklı türküde, **sol2** notasının ses yüksekliğini dinle.

Dur Ton Gamları

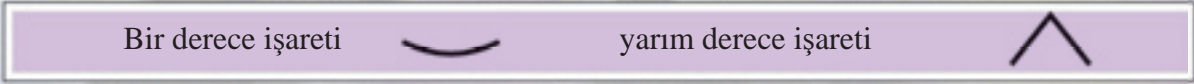
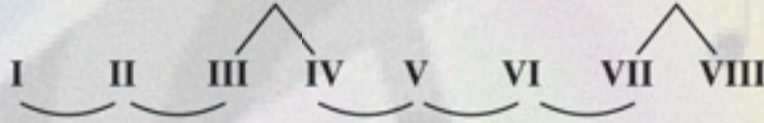

Anımsayalım:

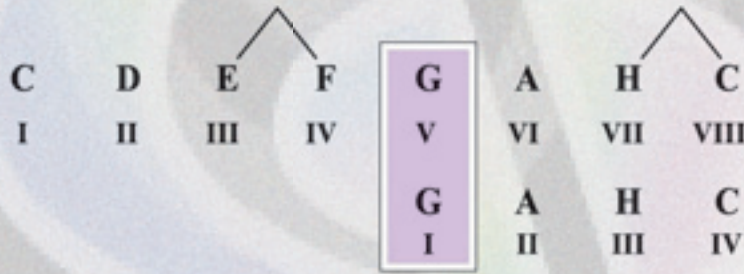

Gamın ilk notası hangi notayla başlarsa, gam o notanın latince adını alır.

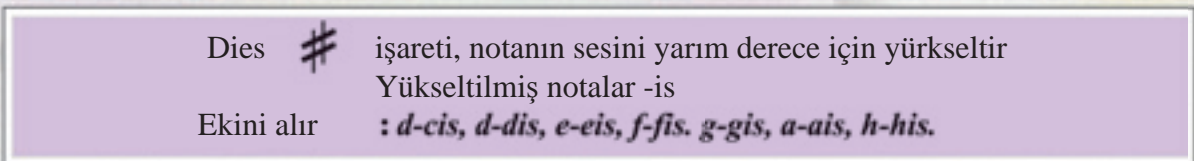
Her dur gamlarda yarım ve bir derecelerin yerleri şöyle sıralanır.

Yeni dur gamın elde edilmesi için, C-dur gamının V. tabanı yeni oluşan gamın I. tabanı olur.

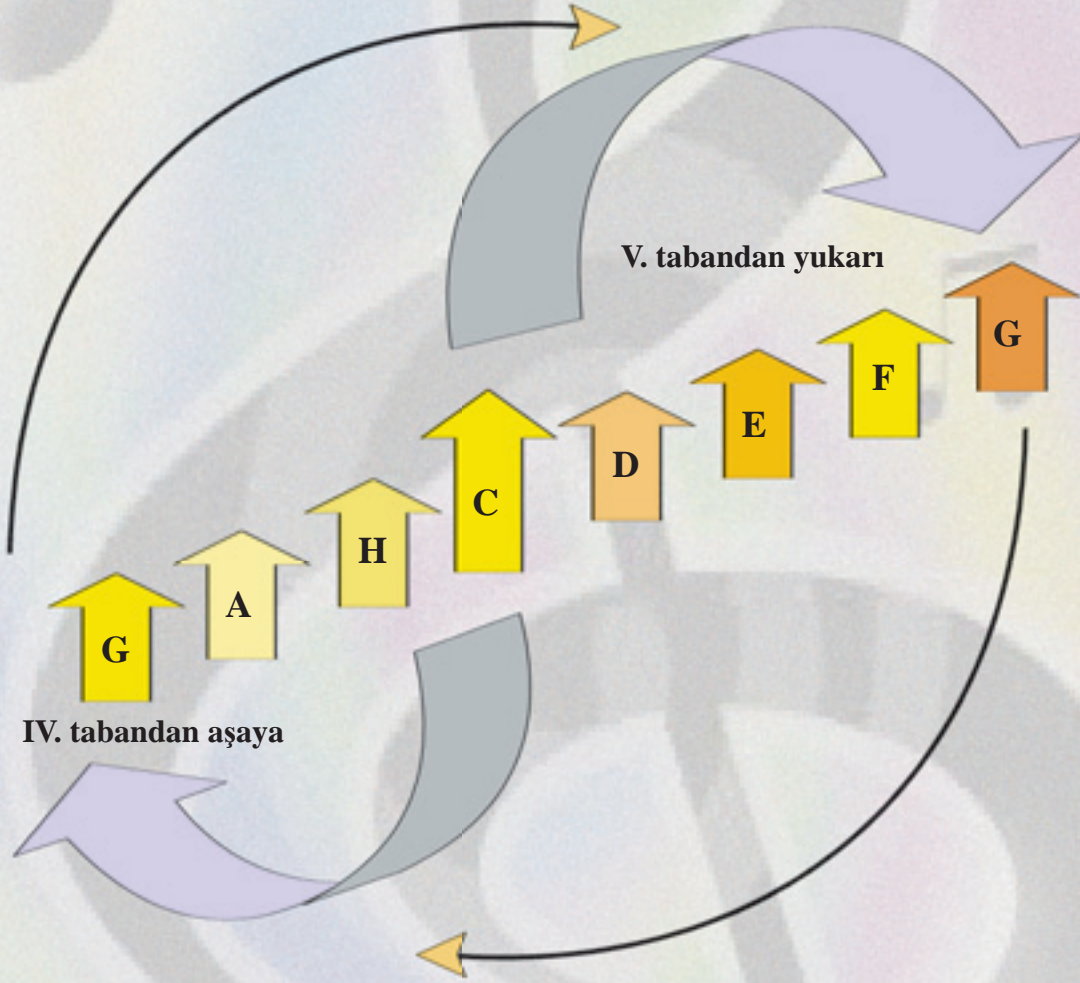

Yarım ve bir dereceli yerlerin doğru sıralanması için, (III-IV ve VII-VIII tabanları arasında), ses yüksekliğinin VII. tabana ulaştırılması gerekiyor.

Dies Yardımıyla Dur Gamların Oluşumu

Birinci dur gamı, C-dur gamın beşinci tabanından (beş taban yukarı yada dört taban aşağıya doğru) başlayarak oluşmaktadır. Ardından dies yardımı ile yeni gamların oluşum yöntemi aynıdır.

Unutma!

1. Dur gamların oluşumu, bir önceki gamın **V. taban** yukarıya yada **IV. taban** aşağıya doğru meydana gelir.
2. Dur gamlarda yarım dereceler **III-IV** ve **VII-VIII** taban arasında bulunur.

G- dur Gamı

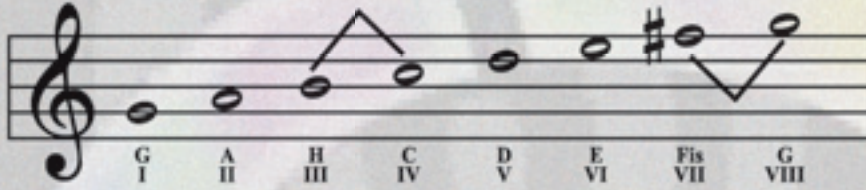
C- dur gamının V. tabanı G notasıdır.V. tabandan tonları dizersek yeni bir gam G- dur oluşacaktır. G- tonu yeni gamın birinci notası olacaktır.

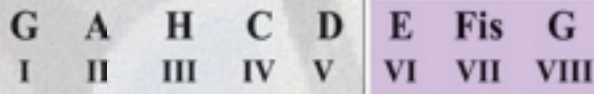
yeni gam

Verilen örnekte yarım derecelerin yerleri doğru değildir. Dur gamlarda, yarım derecelerin doğru yerleri **III- IV** ile **VII-VIII** tabanlar arasındadır.

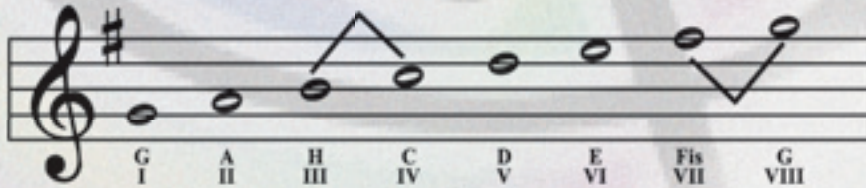
Yarım derecelerin yerlerinin doğru olması için, **VII** tabanda bulunan **f** notası önünde **dies işareti** konur. Böylece **f** tonu **fis** tonu olacak **#** diez nē fis.

G-dur gamı

Müzik sanatında **fis** işareti genelde portenin başında hemen sol anahtarından sonra beşinci çizgide yazılır.

Unutma !

1. Gamın **I**. tabanından başlayan tonların adları harflerle adlandırılır.
2. **G- dur** gamın **VII**. tabanında yükseltilmiş **fis** tonu bulunur.

G- durda Melodi Alıştırmaları

Melodik alıştırma no 1.

Melodik alıştırma no 2.

Melodik alıştırma no 3.

Melodik alıştırma no 4.

Ödevler:

1. Alıştırmada bulunan notaları adlandırın.
2. Aralarında yarım derece bulunan notaları bul.
3. Alıştırmada birinci ve son notaların taban yerlerini belirle.

Onaltılık Notalar ve Sus İşaretleri

► Anımsayalım:

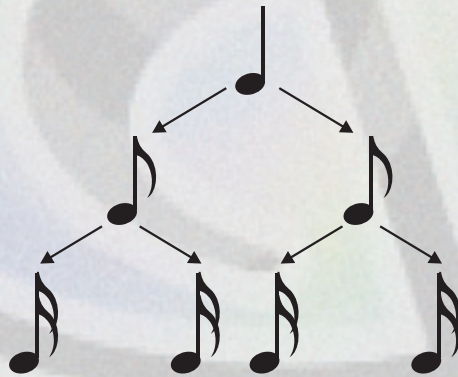
notalar	süreler	sus işaretleri
	4	
	2	
	1	
	1/2 vuruş	

Ödevler:

1. Müzik işaretlerinden notaları ve sus işaretlerini adlandır.
2. Verilen tüm nota değerlerini ölçerek okuyun.

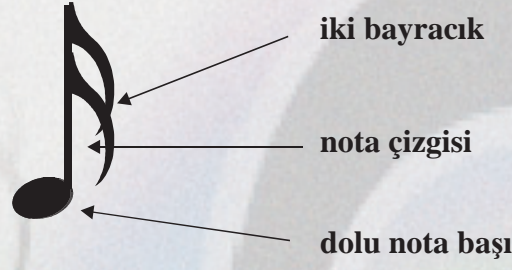
Dörtlük nota eşit olarak dört parçaya ayrılırsa Dörtlük nota eşit olarak dört parçaya ayrılırsa **onaltılık notalar** meydana gelir. meydana gelir.

Onaltılık nota

bir vuruşun çeyreği kadar sürer.

Onaltılık nota şöyle yazılır:

yada

a) vuruşlar iki yada daha fazla guruplara ayrılırsa şöyle yazılır:

b) portede şöyle yazılır:

c) şöyle okunup ölçülür:

Onaltılık notalar süresi, onaltılık sus işaretleri kadar sürer.

O şöyle işaret edilir: , portede ise şöyle işaret edilir:

Unutma !

1. Bir vuruşta dört onaltılık nota yada sus işareti yer alır.

Rumena Soğuk Su Doldurmaya Gitmiş (kulaktan)

halk türküsü

По - шла Ру - ме - на, на во-да сту - де - на
Rumena soğuk su doldurmaya gitmiş,
о - здо - ла и - де, ед - но лу - до мла - до ле - ле,
Aşağıdan geliyor genç delikanlı le le.
о - здо - ла и - де, ед - но лу - до мла - до.
Aşağıdan geliyor genç delikanlı.

Пошла Румена на вода студена, x2
Оздола иде едно лудо младо. x2
Кажі Румено што да ти направам? x2
Стомни да ти скршам други ќе си купиш. x2
Најдобро е Руме јас да те целивам. x2
Целувка со пари не се купува. x2

Rumena soğuk suya gitmiş, x2
Aşağıdan geliyor genç delikanlı. x2
Söyle Rumena sana ne yarayım? x2
Testileri kırıp yenilerini alırsın. x2
En iyisi Rume sana bakmak. x2
Sana bakmak para istemez. x2

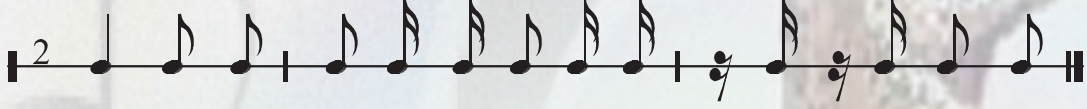

Ödevler:

1. Aynı ses ayarında nota yazısını okumaya çalış.
2. Şarkı hangi gamda yazılmıştır?

Onaltılık Nota ve Sus İşaretlerinin Kullanımı

1. Ritmik alıştırma

2. Ritmik alıştırma

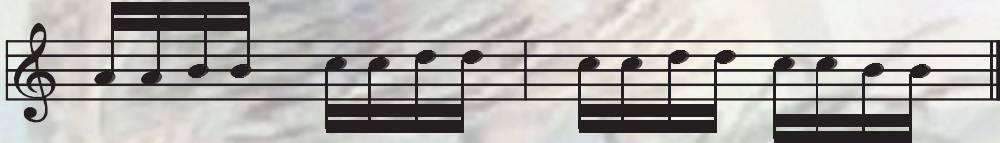
3. Melodik alıştırma

4. “Eleliça Prepeliça”, (melodik alıştırma)

Е -le -li -ça pe - pe - li - ça, do -ma -za -ra do -ka -ta -ra
е-ле-ли-ца пре-пе-ли-ца, до-ма-за-ра до-ка-та-ра

е-ле-ли-ца пре-пе-ли-ца, до-ма-за-ра до-ка-та-ра
Е -le -li -ça pe - pe - li - ça, do -ma -za -ra do -ka -ta -ra

Ödevler:

1. Alıştırma ritim ve melodiklerini söyleyin.
2. “Eleliça Prepeliça” melodik alıştırma nötral hece (ta) ile söyleyin.
3. İT müzik programını kullanarak onaltılık nota ve sus işaretleri ile ritmik alıştırma yazınız.

Çağdaş Makedon Yaraticılığı

XX y.y. ikinci yarısında çağdaş müzik ve resim sanatçıları, Makedonya çağdaş yaratıcılığının temellerini atıyorlar. O dönem bestecileri arasında: Risto Avramovski, Stoyan Stoykov, Tomislav Zografski, Toma Proşev ve diğerleri, resam sanatçılarından ise: Nikola Martinovski, Petar Mazev, Dimçe Protuger v.b.

Makedon edebiyatçılarına, halk yaratıcılığı folkloru sıkça ilham kaynağı olmuştur. Yazar Andrey Kitevski, İncil'den esinlenerek en eski giysiler hakkında yazılar yazmıştır. Makedon halk yaratıcılığında halk türküleri çok kullanılmıştır.

Üçüncü gurup Makedon yazarları arasında: Jivko Çingo, Petre M. Andreevski, Yovan Pavlovski, Mihail Rencov ve diğerleri, destanların, efsanelerin ve fantastik motiflerin çağdaş edebiyata girmesini sağlamışlardır.

Rejisör Milço Mañevski: “Yağmurdan önce”, “Toz”, “Gölgeler” ve diğer film yaratıcılığında Makedon ve dünya film sanatında iz bırakanlardandır.

Risto Avramovski

Risto Avramovski (1943-2007) Makedon bestecisidir. Struga yakınlığındaki Selçe’de doğmuştur.

Eserlerinde genişlik ve ifade imkanları dramatik vurguludur. Bestecinin yaratıcılığı, yaşadığı dönemin şartları zorlasa da müzik dili çok hafiftir. XX y.y. müzik özelliklerini taşıyan denemeleri hiç olmamıştır. Değişik müzik tarzında besteler yazmıştır: oratoryum, kantatlar, konser besteleri, film müziği, tiyatro müziği, radyo-dramları ve televizyon dizileridir. Oda müzik gruplarına ve koro ansambollarına müzik bestelemiştir.

Son eserleri arasında “Makedonya’lı Lidiya” operası, İncil’den alınan motifler ve Yordan Plevneş’in libretosuna (opera metnine) göre işlemiştir.

*“Makedonya’lı Lidiya”
opersından bir görüntü*

Yaratıcılığı ona çok sayıda ödül kazandırmıştır bunlar arasında: “11 Ekim- yaşam ödülü”, “13 Kasım – Üsküp kent ödülü”, “Genç Savaşçı”, “4 Temmuz”, “Pançe Peşev” ödülü v.b.

Elia Prepeia

ocuk korusu için

Risto Avramovski, yaratıcılığının bir bölümünü çocuklara adanmıştır “**Elia Prepeia**”, bestesi ocuk korusu için yazılmıştır.

Bestenin temelini dinamik ritim oluşturur.

Zevkin, münakaşanın ve kahkahanın mevcut olduğu ocuk oyununu şarkı yardımı ile çok basit fakat iz bırakan biçimde sunmuştur.

ocuk korusu

Ödevler:

1. Folklor unsurlarından hangisi eserde bulunur?
2. Eserdeki tekerlemeyi belirleyiniz.

Kardeş Sevgisi (kulaktan)

V.A.Mozart
(1756 – 1791)

Çeviri: Gorgi Stalev

По - дај ра - це----друж - бо ми - - ла, в'знак за брат - ска љу - бов
Verin ellerinizi arkadaşlar Kardeşlik sevgisi
чes - на: Нап - ред, нап - ред, нап-ред! Не - ка не - ка ек - не
için İleri, ileri, ileri Hüzün olan yerlerde
друж - на --- нес-на та - му кај---- што та - га ---- би - ла! Ве - чно
Dostluk şarkısı duyulsun Sürekli zil seslerini
да и слу-шам јас---- свон. Веч - но да и слу-шам јас---- свон.
dinlesem Sürekli zil seslerini dinlesem

Etkinlikler:

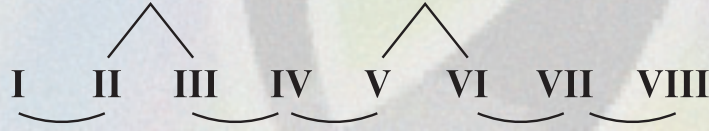
1. "Aşk" ya da "arkadaşlık" konulu bir yazı yazarak veya resim çizerek duygularınızı ifade ediniz.

Moll Ton Gamları

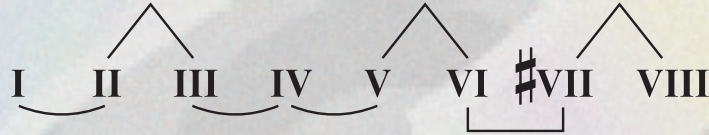
► Anımsayalım:

Üç türlü moll gamlar vardır: doğal, harmonik ve melodik. Moll gamlarını dur gamları gibi yarım derecelerin yerlerinden fark ederiz.

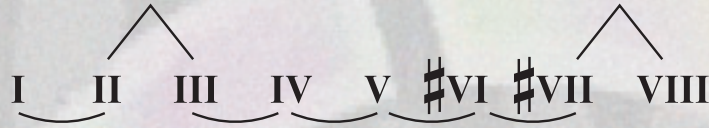
Doğal tür moll gamı:

Harmonik tür moll gamı:

Melodik tür moll gamı yukarıya doğru

Melodik tür moll gamı aşağıya doğru:

Dur gamların VI tabanı ilk taban olunca moll gamı elde edilir.

C-dur gamı

C	D	E	F	G	A	H	C
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII

a-moll gamı

a	h	c	d	e	f	g	A
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII

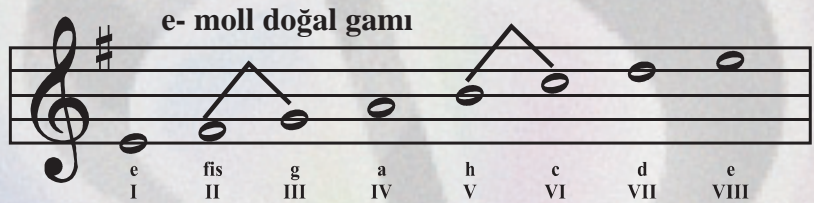
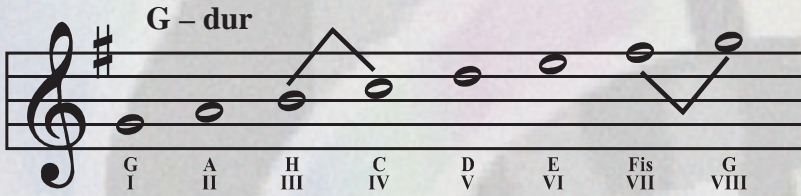
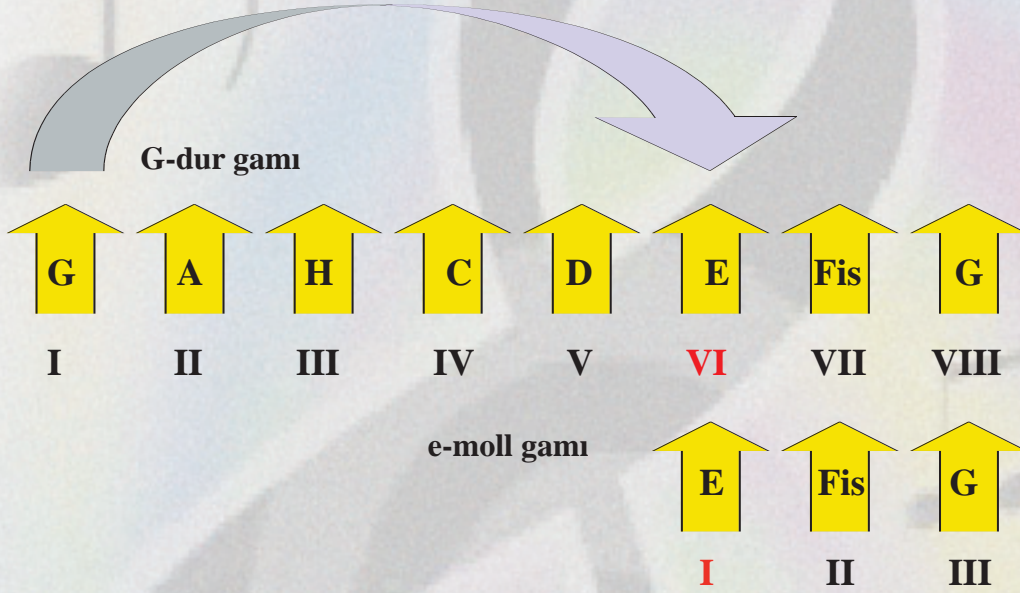
Unutma !

1. Dur gamların VI. tabanı ilk taban olunca moll gamı elde edilir.

Doğal Tür Moll Gami

e-moll gamı

G-dur gamın VI. tabanından başlayan gama e- moll gamı denir.

Doğal mol gamlarda, yarım ve bir derecelerin yerleri aşağıya yada yukarıya doğru aynıdır.

Unutma !

Doğal cins e- moll gamın bir yükseltirilmiş tonu var: fis

Etkinlikler:

1. e- moll gamını aşağıya ve yukarıya doğru söyle.
2. Doğal e- moll gamının notalarını nota defterine yaz.

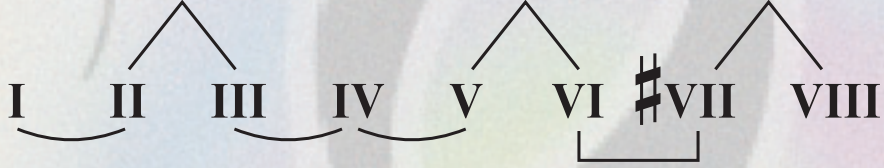
Harmonik Tür Moll Gamı

e-moll gamı

Anımsayalım:

Harmonik tür moll gamlarda yarım ve bir derecelerin yerleri şöyledir:

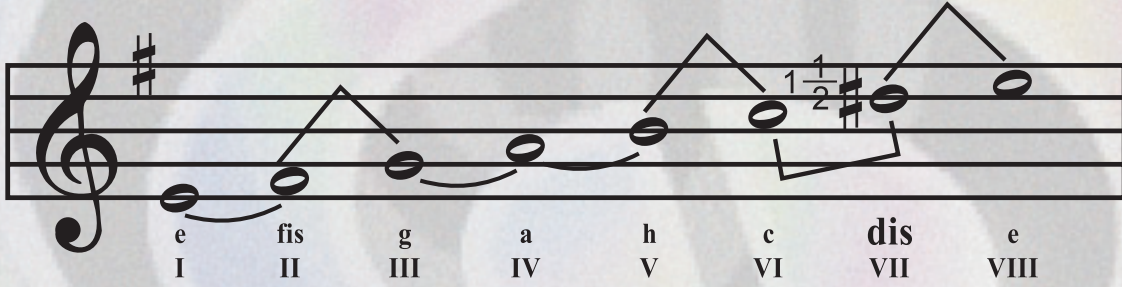
Harmonik tür moll gamlarında yarım ve bir derecelerinin doğru yerleri için VII. taban yükseltilir. Bu değişimle VI. – VII. tabanlar arasında bir buçuk derece meydana gelir.

Harmonik tür e-mol gamı

Harmonik tür e- moll gamda VII. taban yarım derece için yükselir ve **D** notası **Dis** olur.

Tonların isimleri şöyledir:

e fis g a h c dis e

Unutma:

1. Harmonik tür e- mollun iki yükseltilmiş tonu var fis ve dis.

Etkinlikler:

1. Harmonik e- moll gamını yukarıya ve aşağıya doğru oku.
2. Harmonik e- moll gamının notalarını nota defterine yaz.

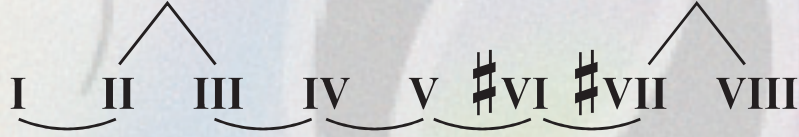
Melodik Tür Moll Gamı

e-moll gamı

Anımsayalım:

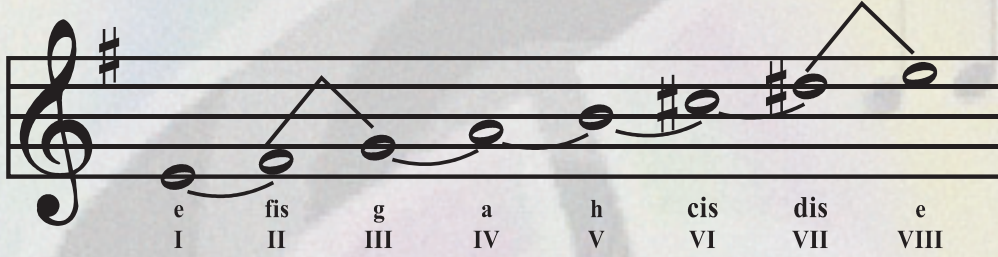
Melodik tür moll gamlarda yarım ve bir derecelerin sıralanması şöyledir:

Doğru melodik tür moll gamlarda yarım ve bir derecelerin yerleri için VI. ve VII. tabanlar yarım derece yükseltilir.

Melodik tür e-moll gamı yukarıya doğru

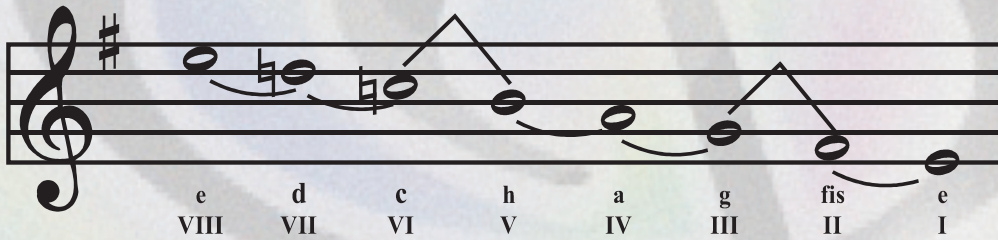
e-moll gamının VI. tabanı c'den – cis'e ve VII. taban d'den – dis'e yükselir.

Melodik tür e-moll aşağıya doğru doğal türü gibi söylenir.

Bekar işaretinin doğru kullanımı ile yükseltilmiş tonlar eski ses yüksekliklerine dönüşürler.

e-moll melodik türü – aşağıya doğru

Unutma!

1. Melodik e- mollun üç yükseltilmiş tonları var: **fis, cis, dis**

Etkinlikler:

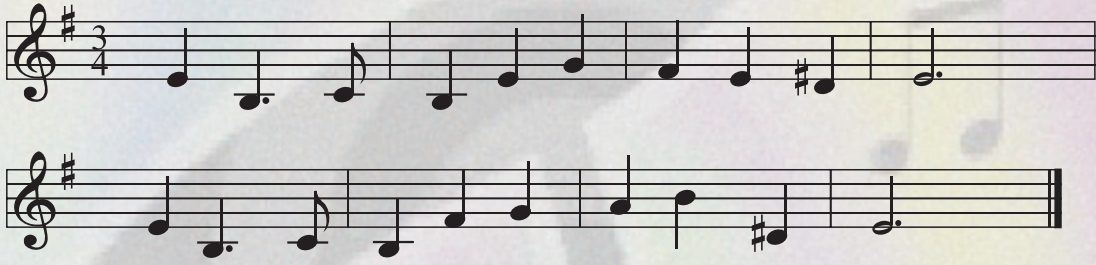
1. Melodik tür e-moll gamını aşağıya ve yukarıya doğru okumaya çalış.
2. Melodik tür e-moll gamının tonlarını nota defterine yaz.

Doğal, Harmonik ve Melodik Tür e-moll Gamların Kullanımı

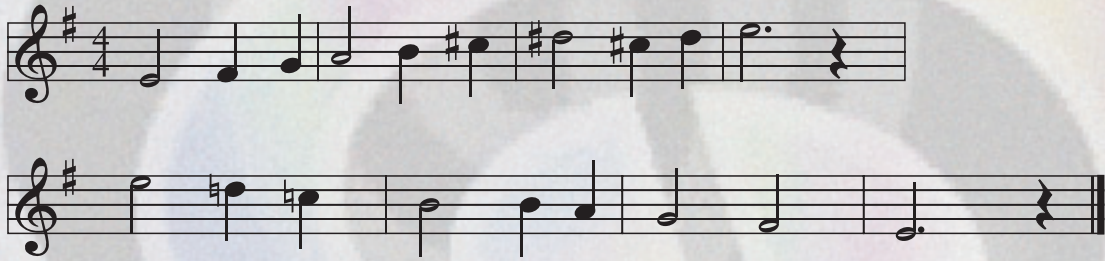
Örnek 1 doğal tür e-mol

Örnek 2 harmonik tür e- mol

Örnek 3 melodik tür e- mol

Örnek 4

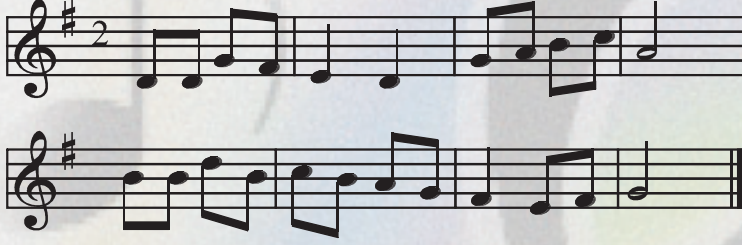

Etkinlikler:

1. Alıştırmaları nota yazısı ile oku.
2. Doğal, harmonik ve melodik tür e- mol gamlarının ses ayarlarını tespit et.

G-dur ve e- mol Gamlarda Melodik Alıştırmaları

Örnek 1.

Örnek 2.

Örnek 3.

Örnek 4.

Etkinlikler:

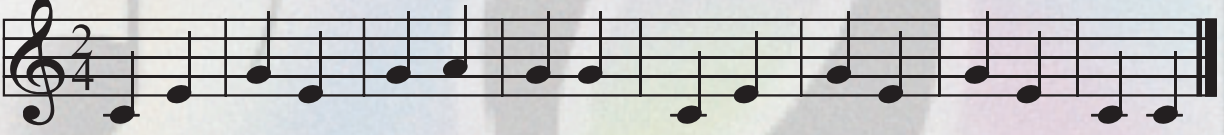
1. Alıştırmaları nota yazısı ile okuyun
2. Hangi melodi alıştırmalarının e- mol da, hangilerinin de G-dur gamında olduklarını belirle.

Müzik Tümcesi

Anımsayalım:

“Kış” türküsündeki motif ve deyimleri belirleyin.

Зи - ма, зи - ма, сне - гот сне - жи, сту - дот сте - га се - кој бе - га.
Kış, kış, karlar yağar, Soğuklar sıkar, Herkes kaçar,

- Bu tümce, kelime ve söyleyiş bütünlüklerden oluşur.
- Müzik tümcesi ise motiv ve iki ölçünün birleşmesiyle (cümlecikten) oluşur.

İki ölçülü parça + İki ölçülü parça
Müzik tümcesi

İki ölçülü parça + İki ölçülü parça
Müzik tümcesi

Unutma !

1. İki ölçülü parçadan müzik tümcesi oluşuyor. (Müzik tümcesi, müzik anlamını oluşturan iki cümleden oluşur.) Müzik tümceleri küçük ve büyük olabilir. Küçüğü 4 ölçüden, büyüğü 8 ölçüden oluşuyor.

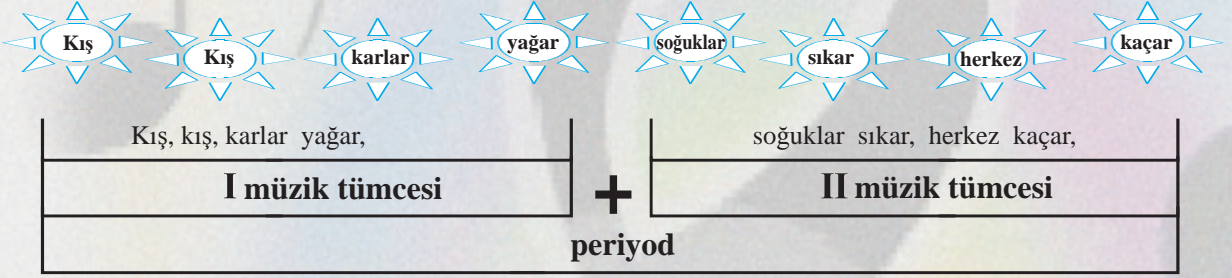

Ödev:

1. Müzik tümcesini nota yazısı ve sözler yardımıyla oku.

Periyod

İki müzik deyimden nasıl ki müzik tümcesi oluşturuyoruz, öyle iki müzik tümcesinden de **periyod** oluşturuyoruz.

kış kış, karlar yağar + soğuklar sıkar, herkez kaçar

müzik tümcesi + **müzik tümcesi**

periyod

3и - ма, зи - ма, ше - гот ше - жи,
согуклар стү - дот сте - га ce - koj бе - га.

Unutma !

1. Birbirine bağımlı ve birbirini tamamlayan iki müzik tümcesinden **periyod** oluşur. Periyodun birinci bölümü soru halindedir, ikincisi ise cevap anlamına gelir.

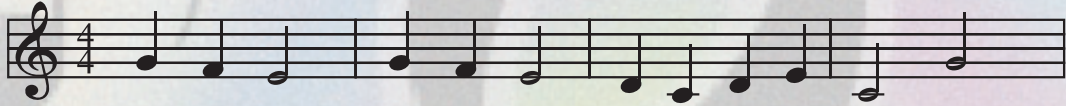
Ödevler:

1. “Kış” türküsünün birinci ve ikinci müzik tümcesi arasındaki melodi farkları ayırt et ve oku.
2. Periyodun birinci ve ikinci müzik tümcesi hangi tabanlarda bitiyor.

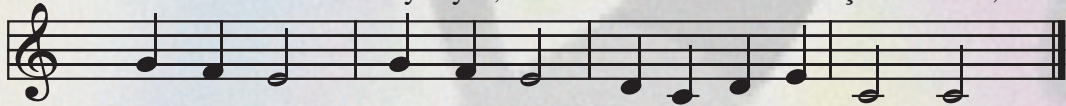
Şarkılarda Müzik Bütünlüklerinin Kullanımı

Bekarlar Oynuyor

halk türküsü

И - гра - ле ер - ге - ни на - но - ви - чар - да - ци
Bekarlar oynuyor, Yeni çardaklarda,

вик - на - ле де - вој - че о - ро да им во - ди
Kız çağırmişlar, Horayu yürütsün.

Ödev:

1. "Bekarlar Oynuyor" adlı türküsünde, müzik bütünlükleri olan motiv, cümle ve müzik tümcesini belirle, adlandır ve oku.

Gelenksel İngiliz Noel Şarkısı

Örnek olarak verilen şarkının melodisi, Büyük Britanya'nın Galler eyaletinden gelen çok eski bir şarkıya aittir.

İlk yazılı örneği Galler'de arp çalan John Parry Deall'ın (1710-1782) müzik belgelerinde bulunmuştur. Bu eserin daha eski tahrirlere ait oldu görüşleri de var. Bu eser Galler'de hala

dans müziği olarak kullanılmaktadır. Şair John Ceiriog Hughes, melodiye söz yazarak “Nos Galan”, Yılbaşı gecesi başlığını vermiştir. Daha sonraları, folklor şarkıcılarından ortancık kıtası ilave edilir. Aynı eser XVIII y.y. da çok popüler olmuştur. Mozart bile aynısını düet - keman ve piyano eşliğindeki konserinde kullanır. Orjinel Noel şarkıları dans eşliğindedirler. Kilise, bu tür folklorik danslara karşı geliyormuş. Böylece folklorik danslarını müzikten ayırmışlar. Şarkı sözleri zamanla ihtiyaçlara göre değişikliklere uğramış.

Popüler İngiliz Noel şarkısı Gall dilinden tercüme edilmemiştir. Victoria'nın Noele yenileşmesi döneminde, bu şarkı gelenksel İngiliz Noel şarkısı olarak kabul edilir. İlk İngiliz verziyonu 1881 yılında, “The Franklin Square Song collection” olarak yayımlanmıştır. Bu şarkı, hala bugün de zevkle dinlenilip söylenmektedir.

Ödevler:

1. Şarkının temposunu, hareketliliğini ve karakterini belirle.
2. Hangi Noel şarkılarını biliyorsun ?
3. Noel bayramında söylenen şarkılar ve adetler hakkında araştırmalar yap.

Noel şarkısı (nota kullanarak)

Müzik: Yane Kocabaşıya

Sözlerin uygulama ve adaptesi: D. Bujarovski

Тив - ка ноќ, све - - - та ноќ,
Sessiz gece, kutsal gece,
спи - е се вспо - кој мир.
Huzur ve sakinlikte uyuyor,
Мај - ка Ма - ри - ја лу - ле - е син,
Meryem ana çocuğunu sallıyor,
лам - - - би кра - сат бо - жес - твен лик,
Lambalar süslüyor ulu yüzü,
слат - ко спиј во не - бе - сен мир,
Tatlı uykular gökyüzü huzurunda,
слат - - - ко спиј во не - бе - сен мир.
Tatlı uykular gökyüzü huzurunda,

Тивка ноќ, света ноќ,
љубов сјај, поклон свет.
Зрачи слава од небесен свод,
Алелуја ангелски пој,
Исус Христос, Господов син.
Исус Христос, спасител наш!

Sessiz gece, kutsal gece ,
Aşk saçar, armağan dünyayı,
Gökten saçar armağanı,
Melekler der Halleluya,
Hazreti İsa, Tanrı oğlu,
Hazreti İsa, kurtarıcı,

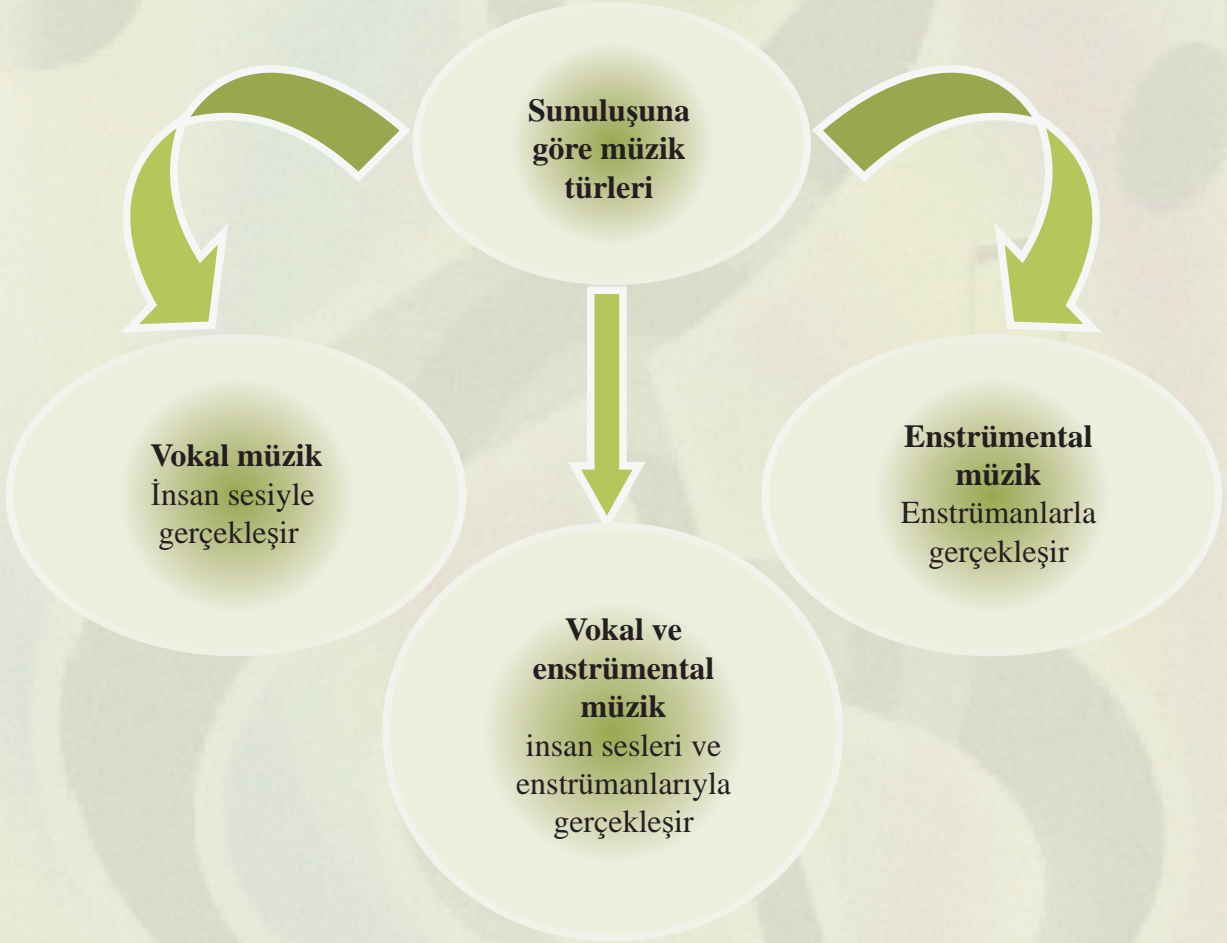
Тивка ноќ, света ноќ,
почит драг, насмев благ.
твоето лице е божествен дар,
спас за нас в судбоносен час.
Исус Христос, Господов син.
Исус Христос, спасител наш!

Sessiz gece, kutsal gece ,
Yüzün nur parlar
Senin yüzün tanrı armağanı,
Ahiret gününde bizim kurtarıcımız,
Hazreti İsa, Tanrı oğlu,
Hazreti İsa, kurtarıcı !

Müzik Sunuluş Çeşitleri

Anımsayalım:

Unutma:

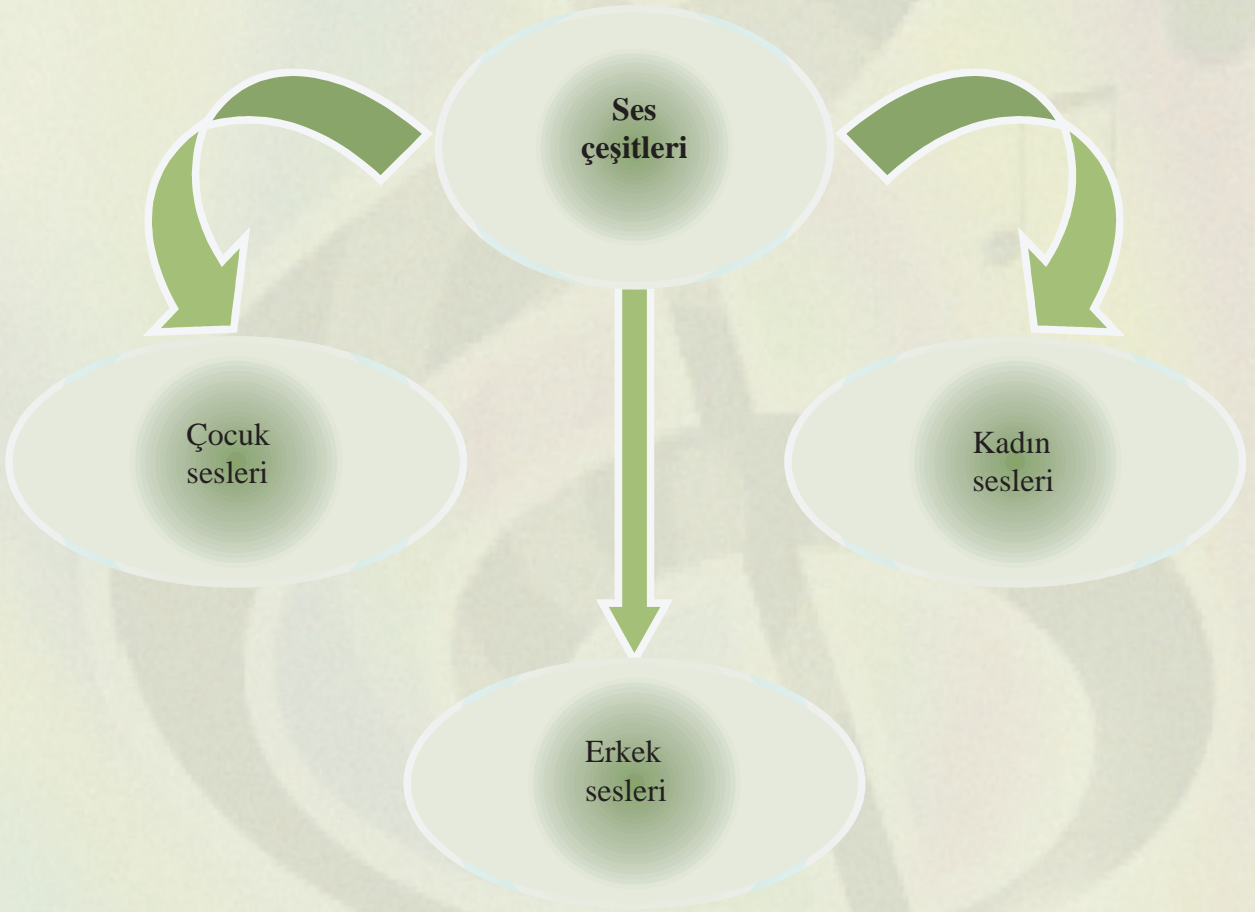
1. Sunuluşuna göre temel müzik bölümlenmeleri: vokal, enstrümental, vokal ve enstrümental müziktir.

Vokal Müzik ve Ses Çeşitleri

İnsanlar şarkı söylüyormuş, söylüyor ve söyleyeceklerdir. Şarkı söyleme günlük yaşamımızın parçasıdır. Ses yeteneklerine göre her söze entonasyon katarak hepimiz şarkı söylüyoruz. Şarkı söylemekle insan kendi duygularını ifade etmektedir. İnsanın, en basit ifade yolu şarkı söylemektir.

İnsan sesiyle dile getirilen müziğe vokal müzik denir.

Üç çeşit insan sesi vardır: **çocuk, kadın ve erkek.**

Şarkı söyleyenin ses özelliklerine bağlı olarak (en kalın ve en incesine kadar ton hacımları) sesler: ince, orta ve kalın olmak üzere üçe ayrılır.

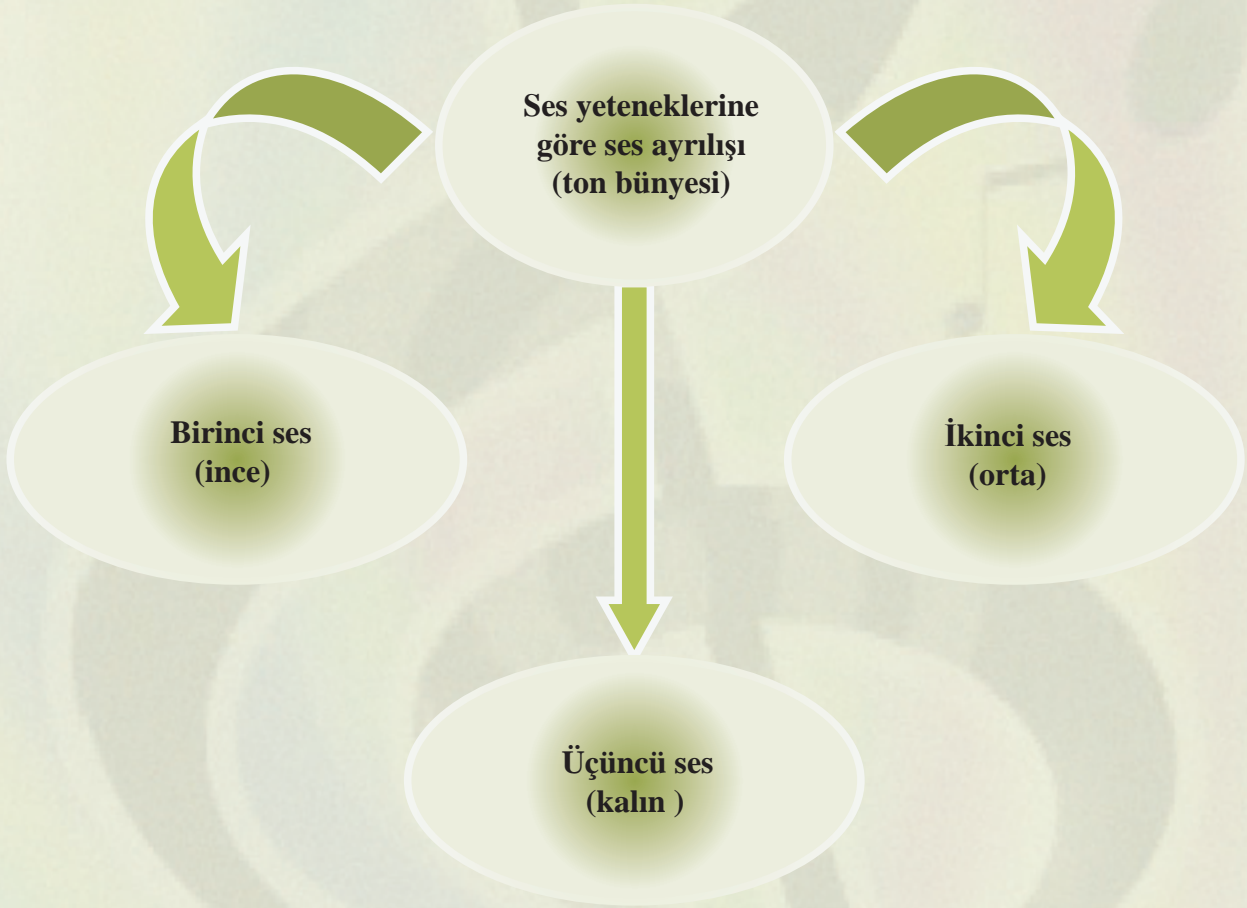
Unutma:

1. İnsan sesiyle oluşan müziğe **vokal müzik** denir.

Çocuk Sesleri

Kız ve erkek çocukların sesleri henüz olgunlaşmış değildir. Bu nedenle sürekli değişikliklere uğramaktadır. Çocuk sesleri yetişkinlerin seslerinden: **ses rengi, kuvvet ve yükseklik** bakımından farklılaşır. Bundan ötürü bu seslere **çocuk sesleri** denir.

Ses yeteneklerine göre çocuklar farklı yükseklikte tonları söylerler. Bundan dolayı çocuk seslerinin temel ayrılışı: **ince, orta ve kalındır.**

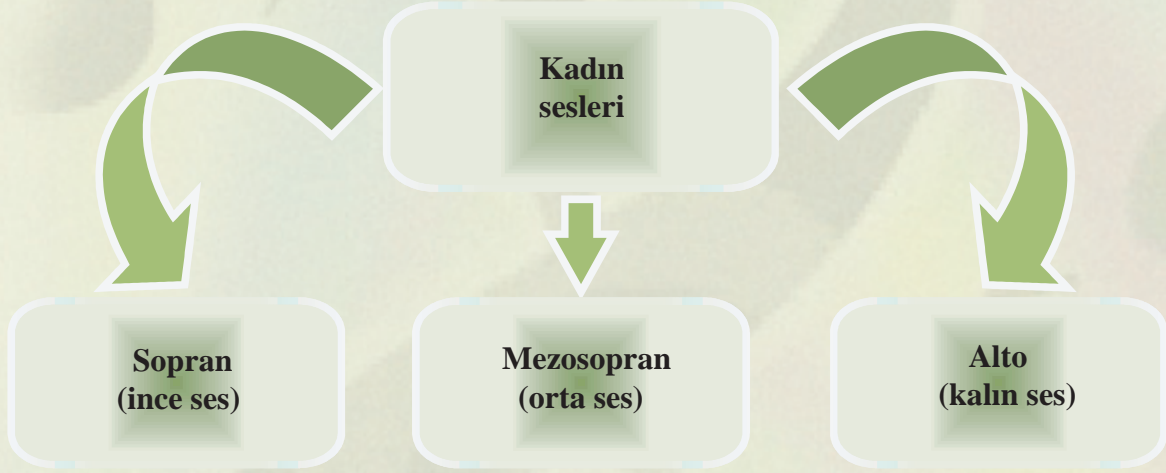
Vokal müzik alanında, koroda şarkı söyleyen çocuklar farklı festivallere katılıyorlar. Festivaller arasında: “Zlatno Slaveyçe”, “Şareni Noti”, “Super Zvezda”, “Kalinka”, “Si-Do” v.b.

Dame Kolarovski “Fer Değil”

Kadın Sesleri

Kız çocukların sesleri, gelişme döneminde sürekli değişikliğe uğradıktan sonra çok nazik ve yumuşak kadınımsı sese dönüşür.

Ses yeteneklerine göre (ses bünyesine göre) kadın seslerin ayrılığı: **ince, orta ve kalındır.**

Sopran: ince kadın sesidir, hareketli, net, ve ayrıca yüksek tonlarda naziktir.

Mezosopran: daha kalın sopran, daha kapalı ses, kalın seslere doğru alto sese yanaşır.

Alto: kalın kadın sesidir. Karakteristik ses ve nüans yumuşaklığı, kapalı ve kuvvetli titreşimdir.

Selin Dion

Vesna Ginovska-İlkova

Selin Dion "Titanik" filminden arya

Kadın Ses Sanatçıları

Bionce Nouns

Vanya Lazarova

Karolina Goçeva

Kaliopi Bukle

Ana Durlovski

Tina Turner

Rene Fleming

Elena Ristevska

Slaviça Petrova-Galik

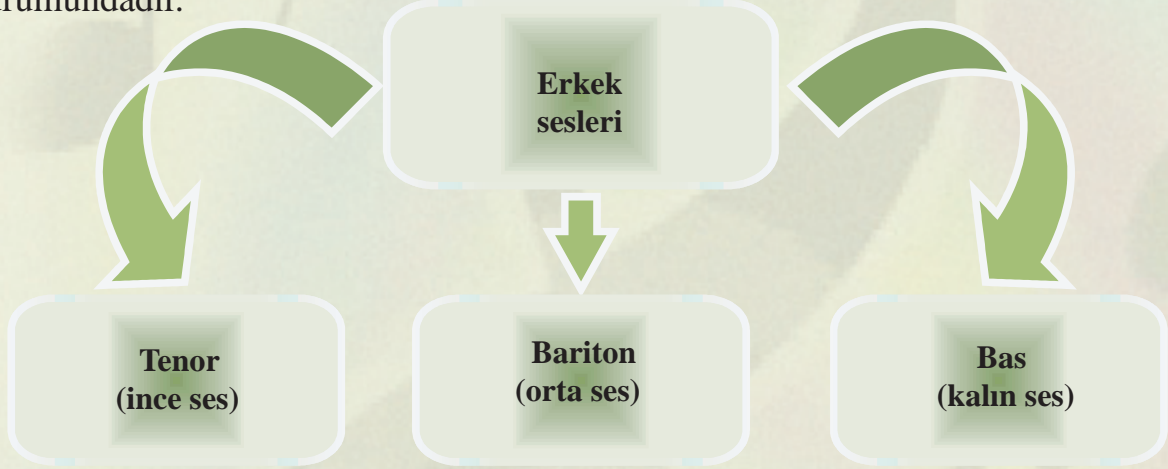

Etkinlikler:

1. Verilen isimleri söyledikleri müzik türlerine göre gruplandırın (halk, eğlence, klasik müzik).
2. Senin sevdiğin ses sanatçılardan oluşan bir albüm yarat.
3. Power Pointta ses sanatçılardan oluşan bir sunum hazırla.

Erkek Sesleri

Erkek sesleri, gelişme döneminde ses değişikliğine uğrar ve gençlik çağında **erkeksi seslere** dönüşürler. Ses yeteneklerine göre (kalınlık ve incelik bakımından) üçe ayrılırlar: **ince**, **orta**, **kalın**. Erkek sesleri, ses rengi ve kuvveti oturmuş durumundadır.

Tenor: ince hareketli erkek sesidir.

Bariton: tenordan daha kalın doğrusu orta sestir. Bas sesin özelliklerini taşımaz.

Bas: kalın erkek sesidir. Özellikleri ise: yumuşaklık, toplu, kuvvetli titreşimdir.

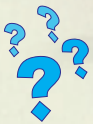

Igor Durlovski
(bas)

Placido Domingo
(tenor)

Placido Domingo: “İtalyan kanzonası”

Biliyor muydunuz?

Tenor sözü İtalyanca “**tenere**” sunucu-yönetici anlamına gelmektedir. Orta çağda, şarkı söylemeye çok sayıda sesler getirilir, tenor ise temel melodi yürütenmiş.

Erkek Ses Sanatçıları

Toše Proeski

Aleksandar Sarieski

Leni Kravic

Blagoy Nacoski

Gorgi Čučkovski

Naum Petrevski

Hoze Kareraz

Boris Trayanov

Majkl Cekson

Mile Kuzmanovski

Etkinlikler:

1. Fotoğraflarda verilen solistleri söyledikleri müzik türlerine göre gruplandırınız (halk, eğlence, klasik müzik).
2. Senin sevdiğin solistlerden albüm yap.
3. Power Pointte müzik örnekleri ile sunum hazırlayınız.

Vokal Ansamloları

Şarkıcılardan oluşan guruba **vokal ansamblo (vokal topluluğu)** denir. Vokal grupları solistler sayısına göre büyük ve küçük olabilirler. En büyük vokal topluluğu **korodur**, 25 vokalden oluşur.

Vokal toplulukları, değişik tür şarkıları çalgı eşliğinde veya çalgısız söylerler.

*Vokal Topluluğu
“Aya. Zlata Maglenska”*

*Halk şarkları ve dans topluluğu
“Taneç”*

*Kadın vokal ansamblosu
“Şugabeybs”*

*Erkek vokal ansamblosu
“İl Livo”*

Etkinlikler:

1. Senin seçtiğin vokal topluluklarından albüm yap, (halk müziği, ağılence müziği ya da klasik müzik olabilir).

Koro ve Koroda Şarkı Söyleme

Toplu şarkı söyleme geleneği ilkel çağlarda başlamıştır. Koro halinde şarkı söyleme Eski Doğu ülkelerinde devam eder: Antik Yunan, Orta çağ, Bizans ve bütün müzik dönemlerinden günümüze kadar.

Makedonya'da XIX y.y. ikinci yarısında, halk eserlerini toplayıp derleyenlerin belirmesiyle örgütlenmiş müzik hayatı ile ilgili ilk izlenimlere rastlanılır. Atanas Badev profesyonel bir müzisyen, besteci ve koro yönetmenidir. Daha sonraları Makedonya'nın birçok kentinde, onun öğrencileri canlı müzik faaliyetlerini geliştirir.

XX.y.y. da okul, şehir ve kilise korolarının oluşmasıyla koroda şarkı söyleme daha yoğun bir şekilde gelişmeye başlar.

Okul çocuk koroları

Kent çocuk koroları

Vokal Ansamblosu

Koro

Koro en büyük vokal ansamblosudur. Bu vokal topluluğunda, **büyük bir şarkıcı grubu tarafından tek sesli ve çok sesli koro besteleri söylenir.**) Koroda ses ahengi koronun temelini oluşturmaktadır. Ses düzeni, doğrusu ahengi olmadan koroda şarkı söyleme düzeni bozular.

Koroda şarkı söyleyen üyeler, her tür insan sesinin, vokal, tonlama ve dinamiklik açısından uyum sağlaması gerekiyor.

kadın korusu

karma koro

Ödev:

1. Verilen korolar hangi ses türlerinden oluşmuştur ?

Çocuk Korosu

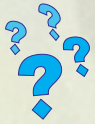
Çocuk koroları, vokal toplulukları olarak çocuk seslerinden oluşuyor. Okullarda, ses ve şarkı söyleme yeteneğine sahip olan çocuklar okul korosuna üye olurlar. Çocuk korosu hem erkek hem kız çocuklarından oluşur.

En ince sesliler koroda **I.** ses gurubunda şarkı söylerler. Biraz daha kalın sesleri olanlar ve çok yüksek sesleri söyleyemeyenler **II.** sese girerler. Çocuk korosunda, en kalın ve kapalı sesleri olanlar **III.** ses gurubunda şarkı söylerler.

Çocuk koroları bir sesli, iki sesli, üç sesli ve dört sesli besteleri söylerler.

“Lale” çocuk korosu

Biliyor muydunuz?

1951 yılında, Üsküp radyosu çocuk yayını çerçevesinde ilk çocuk korosu kurulmuştur. Makdonya’da ad yapan çocuk koroları şunlardır: “Razvigorçe”, “Lale”, “İzvorçe”, “Zlatno Slaveyçe” korosu v.b.

Unutma:

1. Çocuk koroları çocuk seslerinden oluşur.

Stoyan Stoykov: “Mayıs Şarkısı”

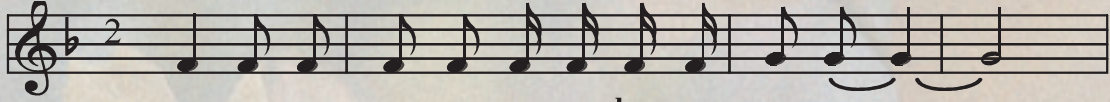
Stoyan Stoykov

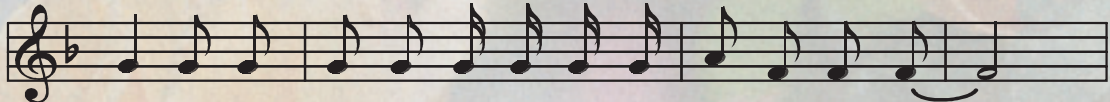
Stoyan Stoykov (1941), Müzik Fakültesinde pedagoğ ve besteci olarak çalışır. Onun duygusallığı ve mütevaziliği bestelerine de yansımıştır. Eserlerinde folklor unsurlarına rastlanılır. Yattığı eserler arasında: oda müziği, koro, senfonik eserleri, kantatlar, sahne müzik yapıtları yer alır.

Mayıs Şarkısı

Müzik : Stoyan Stoykov

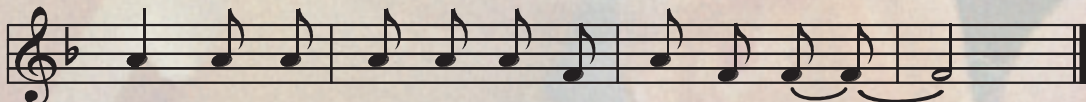
ТИВ - КО ГО МО - ЛАМ ТРЕН-ДА-ФИ-ЛОТ РО-СЕН -----
Sessiz pembe renkli,

ШТО ПЛИВ-НАЛ В'МАЈ-СКА РО - ЗО - ВИ - НА РО - ЗО - ВИ - НА-----
Mayıs karanfile seslenerek,

КИТ - КА ДА МИ ДА - ДЕ ОД ПЛА - МЕН ВРЕЛ КИТ - КА ОД
Sıcak ateş renkte, Bir demet,

ПЛА - МЕН ЗА МО - ЈА - ТА ТАТ - КО - ВИ - НА -----
bir demet, Versin benim yurduma.

Mayıs Şarkısı

Sesizce karanfile yalvarıyorum,
Mayıs serinliğinde yetişmiş.
Yalvarıyorum geniş ovaya da,
Doğu, doğu rüzgarı essin.

Ateşten bir demet versin,
Ateşten demet versin benim yurduma.
Harikulade, harikulade renklerden bir demet versin,
Yurdum için türlü renk.

Ödevler:

1. Vokal toplulukların türlerini belirle ve onları adlandır.
2. Dinlenen eserde hangi çalgının sesi işidiliyor ?
3. Dinlediğiniz müziğin sizde yarattığı duyguları resim çizerek ifade edin.

Kadın Korusu

Kadın korusu yetişkin kadın seslerinden oluşmuştur. Bunlar arasına: **soprano**, **mezosoprano** ve **alto** bulunur. Kadın korusu tek sesli, iki sesli, üç sesli ve dört sesi besteleri söyleyebilir.

Kadın korusu güçlü ve toplu sestem oluşur, fakat lirik nazik sesi kaybetmez. Yüksek sesleri söylerken sopranın netliği ön plana çıkar. Daha kalın tonları söylerken dramatik alto seslerine dönüşür.

Ses genişliği ve kapasitesi gelişmiş olan sesler, her tür müzik parçalarının ve bestelerin rahatça söylenmesine imkan sağlar.

kadın korusu

Unutma !

1. Kadın korusu kadın seslerinden oluşmuştur.

Trayko Prokopiev "Peçal"

Trayko Prokopiev

Trayko Prokopiev (1909-1979) besteci ve yönetmen olarak Makedonya'nın müzik hayatını örgütleyen en ünlü müzik yaratıcılarından biridir.

Yaratıcılığında izlediği yol, doğduğu şehrin adını taşıyan "Kumanovka" halk eserlerini ve koro şarkılarını işlemekle başlar. Bestecinin ifade gücü oda eserlerinde "Labin ve Doyrana" adlı balesinde ve "Ayrılık" adlı operasında görülmektedir.

Bestecilik kariyerinde en ünlü film müzikleri şunlardır: "Frosina" ve "Kurt gecesi".

Makedon müzik koro yaratıcılığı konusunda büyük payı vardır. Onun müzik dili otantik ve orjinel halk dilidir. Çok sayıda ödüllere layık görülmüştür. Bunlar arasında, 11 Ekim hayat eseri ödülü de yer almaktadır.

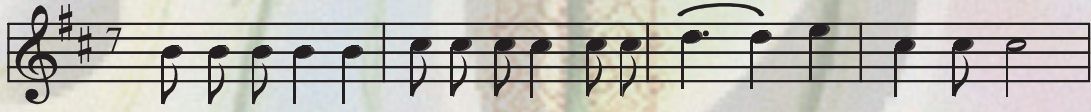
"Peçal" koro bestesindeki ilham kaynağı, Makedon halkının ızdıraplarından gelir. Bestenin sözleri Koço Ratsin'in eserinden alınmıştır. Melodisi, acı ve hüznü doludur. İrgatların zorluk ve cefa içinde geçirdikleri azplı günlerini anımsatıyor.

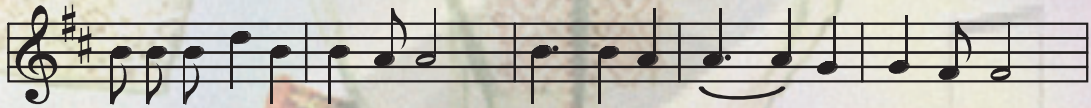
*"Trayko Prokopiev"
Kumanova'da kültür evi*

Peçal

Müzik: Trayko Prokopiev
Söz: Koço Raçin

Не-ма ли жи-вот не-ма ли љу-бов за жи-вот го - ле - ма
Yok mu hayat, yok mu aşk, Büyük hayat için.

љу-бов за жи-вот чо-веч-ка у - ви - ја гра-ди ар - гат - ски
İnsanlık hayatı için aşk, Bu ırgat ızdırabı için.

Нема ли живот, нема ли љубов голема,
Љубов за живот човечка, у вија гради аргатски.
Нема ли срце на срца широко, срце длабини длабоко,
Цел свет да разбере, па да е за вија гради малечко.
Нема ли бел ден, ден да е на деновите, ден да е на аргатите.
Ден сонце вишен високо, ден море ширен широко.
Сонце да запре, да стои и времето зачудено.
Срцето пука обрачи и плиска знаме алово.
Срцето што се отвара, и шири ширно широко.
Целиот свет да загрне.
Нема ли живот, нема ли љубов за живот голема.

Yok mu hayat, yok mu aşk, büyük hayat için,
İnsanlık hayatı için aşk, bu ırgat ızdırabı için,
Yok mu geniş kalp, kalp üzerine, yürek genişliği,
Dünya duysun, feyadımızı,
Yok mu ak gün, argat günleri için,
Güneşli gün yüksekte, gün geniş geniş,
Güneş dursun, zaman dursun şaşkın,
Kalpler çemberler yıkıyor ve kurşun bayrak,
Açılan kalpler geniş genişlikte,
Kucaklasın tüm dünyayı,
Yok mu hayat, yok mu aşk büyük hayat için.

Ödevler:

1. Koro türünü adlandır.
2. Eserde folklor unsurlarını fark etmeye çalış.
3. Bestedeki hareketlilik değişimi sizin duygularınızda ve eserin karakterine etki ediyor mu ?

Erkek Korosu

Erkek korosu yetişkin erkek seslerinden oluşan korodur. Onlar da şunlardır: **tenor, bariton ve bas.**

Daha yoğun, güçlü, kalın ses rengine sahiptir. Dramatik, savaş ve yiğitlik duygularını ifade etmek için çok uygun bir korodur. Kapalı ses rengi, özel ses özelliklerinin yansımaları konusunda bestelere ağırlık ve uyum vermektedir.

Erkek koro repertuarlarında tek sesli, iki sesli, üç sesli ve dört sesli besteler söylenir.

Erkek korosu

Unutma !

1. Erkek korosu erkek seslerinden oluşur.

K. M. Veber Avcılar korosu
“Büyülü nişancı” operasından

Carl Maria von Weber

Carl Maria Fridrih Ernest fon Weber (1786-1826) ünlü Alman bestecisi, orkestra yönetmeni ve piyano sanatçısıdır.

Romantizm döneminde yaratmaya başlamıştır. Bu dönemde müzik kültürü büyük gelişme gösterir. Yaratıcılığındaki özgürlük, folkloru kullanması, doğayı tanıtmayı, duyguları ve yaşantıları Avrupa'daki müzik sanatına yeni bir nitelik kazandırır. Örnek bestecilerden: Giuseppe Verdi, Gioacchino Rossini, Domenico Gaetano Maria Donizetti, Richard Wagner, Georges Bizet ve diğerleri, operanın gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Weber Alman milli operayı kurmuştur.

Bir dönem Weber opera yönetmenliğini de yapmıştır. Daha sonraları Dresden'de bulunan kraliyet operasının yönetmeni olarak çalışmıştır.

Yarattığı eserler: operalar, konserler, piyano eserleri, dini müzik, orkestra eserleri ve oda müziğidir. Onun en ünlü operalarından "Büyülü nişancı" dır. Bu opera üç bölümden oluşmuştur ve Alman dilinde yazılmıştır. Operanın güftesi (metni) halk şarkısından alınmıştır. Bugün "Büyülü Nişancı" romantizm döneminde bestelenen ilk opera olarak sayılır. Opera Berlin'deki galasından sonra büyük başarı elde eder.

"Büyülü Nişancı" operasından bir sahne

“Büyülü Nişancı” Operasından Avcılar Korosu

Olay, otuz yıllık savaştan sonra Çek cumhuriyetinde 1648 yılında gerçekleşir. Maks, ormancı Kuno'nun kızı Agata'ya aşık olmuştur. O Agata'yla evlenmek istiyor. Bu isteğinin gerçekleşmesi için atıcılar yarışmasında kazanması gerekiyor. Kaspar adında avcılardan biri, Zamiyel canavara sahtekarlık yaparak kendisini satmıştır. Maks'ın yarışmada büyülü kurşunlar kullanmasını ikna eder. Maks teklifi kabul eder. Kaspar yedi kurşun hazırlayıp son kurşunu Zamiyel'in arzusuna göre kullanacaktı. Maks bu plandan habersizdir.

Agata, Maks'la düğün hazırlığına başlıyor. Gece, zorluklarından ötürü heyecanlıdır.

Altı büyülü kurşunu kullandıktan sonra Maks kazanıyor. Maks'a emir geliyor, yedinci kurşunu beyaz güvercine atsın. Maks beyaz güvercine yedinci kurşunu atınca, güvercin uçuyor, fakat aynı zamanda Agata yere düşüp yaşam belirtileri vermiyor. Çöl adamı kendine gelmesine yardımcı oluyor. Düğümün çözümü Kaspar'ın ölüm haberiyle başlıyor. Yabanileşmiş Zamiyela tarafından öldürülür. Maks pişmanlıkla tüm olayın aslında Kaspar'ın bir planı olduğunu açıklıyor.

Çöl adam liderinden Maks'ın küçük cezayla kurtulmasını yalvarır.

Sonuç bölümü: Maks ve Agata'nın düğünleri bir yıl sonra müjdelendir.

Avcılar korusu

Şen yüzlerle, sabah olacak mı?
Orman ovaları ile ava gidiyoruz.
Köpek avlamakları ve trompet seslerini duyunca,
Kalplerimiz atıyor, aldatıyor o çağrı.
Ceylan mı yoksa geyik mi gelecek ?
Olacak o bizim kurbanımız.
Ve gece olunca, ateş ışını yayılınca,
Ve şaraplar dökülecek.

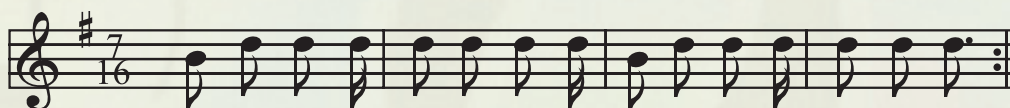
Nakarat: la la la la

Ödevler:

1. Müzik eserin türünü adlandır.
2. Hareketliliği uygulayarak “Avcılar korusu” melodisini söylemeye çalış.

Dragan Šuplevski “ Rum, Dum, Dum ”

Зур - ли треш-тат над сред се-ло тап-ан чу - ка рум дум дум
Zurna sesleri işidiliyor köy ortasında Davullar vuruyor rum, dum, dum,

мла - ди мо-ми и ер - ге - ни до две о - ра ви - ат
Genç kızlar ve bekarlar İki hora tepiyor.

Зурли трештат на сред село
тапан чука рум, дум, дум,
млади моми и ергени
до две ора вијат.

Zurna sesleri işidiliyor köy ortasında
Davullar vuruyor rum, dum, dum,
Genç kızlar ve bekarlar
İki hora tepiyor.

Оздол иде стар бел дедо,
засукал мустаќи
право тргна на оро то,
и он да се фати.

Aşağıdan ak saçlı dede geliyor,
Bıyıklarını tarıyor
Hemen horaya doğru,
Oyuna başlamak istiyor.

Го здогледа баба Неда
за рака го фати,
каде одиш старо аро,
оро да им грдиш.

Neda nine görmüş onu
Elinden tutarak,
Nereye gidiyorsun ihtiyar
Horayı bozacaksın.

Ödevler:

1. Koro topluluğunu adlandır.
2. Hangi folklor unsurlarını tanıyorsun. (seslerin takibini hangi halk çalgısı gerçekleştiriyor).

Mavi Gül (kullaktan)

D.Masevski- İ.Markovski- J.Jovanov

4/7

Kaldı sadece çıplak arzular,
О-ста-на-а са-мо-- на-де-жи-те го-ли--- ра-на-та што клу-ка---
О-ста-на-а дни-те о-са-ме-ни таж-ни бес-крај-ни-те но-ќи---
Yara ağrısı, yürek acısı,

ср-це-то што бо-ли Во ср - це-то но - сев
Rahatsız не-спо-кој-ни праз-ни бош kalbimde taşıyorum,

ед-на ро-за си-на, но по-ми-на не - кој ро-за-та ја ски-на. Во ро-за-та ја ски-на.
Bir mavi gül, yanımdan geçerek onu kopardı

На на
Na na

Melodinin sadece ilk yada ikinci sesini nakarattan başlayarak söylemeye çalış.

Todor Skalovski

Todor Skalovski Makedon bestecisidir. Müzik hayatının ve kültürünün gelişmesi için büyük emekler sarfeder. Büyük bir istekle besteci, koro ve orkestre yönetmeni olarak Makedonya müzik dünyasında çalışmıştır.

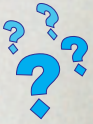
İki dünya savaşı arasında ilk profesyonel Makedon bestecileri şunlardır: Stefan Gaydov, Trayko Prokopiev, Petre Bogdanov-Koçko ve Todor Skalovski. Jifko Firfiv- Makedon bilimi ve müzik folklorunu kurmuştur.

Çağdaş Makedon devleti kurulurken bu sanatçılar: Makedonya filharmonisinin (1944) ve Makedon opera ve balesinin (1948) temellerini atmışlardır. Todor Skalovski Kalkandelen’de (1909-2004) doğmuş ve Makedon halk müziği tutkunları olan bir aileden gelmektedir. Ailesi halk türkülerıyla uğraştıklarından dolayı, Skalovski’nin çalışmalarında folklorik yönlendirmeleri mevcuttur.

*Skalovski, Prokopiev,
P.B. Koçko, Gaydov*

Yarattığı eserler arasında: orkestre müziği, oda müziği, vokal -enstrümental müziği, solo şarkı, karma, kadın ve çocuk koro müziklerdir.

Biliyor muydunuz?

“Makedon horosu” bestesiyle Skalovski, ulusal halk bilincine giden yolu keşveder ve halk folkloruyla zengin olan “Teşkoto” oyununun ritmini yakalamakla halkın ruhuna hitap etmeyi başarır.

Şar Dağı Ninnisi (ses ve piyano için solo şarkı)

Solo-şarkı vokal- enstrümental bestesi, sesin birden fazla çalgı eşliğinde veya orkestre eşliğinde söylenilmesidir. Bu müzik biçimiyle, besteciler müzik diliyle, şiirsel metnin konularını dile getirirler. Solo şarkılarını çocuk, kadın yada erkek sesleri oluşturabilir. Biçim olarak :

- **Kıtalı** - aynı melodi ile söylenen değişik şiirsel metinler;
- **Yeniden bestelenmiş**- şiirsel metnin her kıtasına ait farklı melodilerin bestelenmesi.

Todor Skalovski'nin en başarılı piyano ve ses için bestelenmiş solo şarkısı "*Şar Dağı Ninnisi*"dir.

Bestekarın kendi annesinden duymuş olduğu bu bestenin ses temelini halk türküsü oluşturur. Uzun yıllardır çocukluk anılarını, annesiyle geçirdiği unutulmaz duygusal günlerini ve kendi duygularını müzik eşliğinde zenginleştirir. Bu ninni türküsü için besteci şöyle diyor:

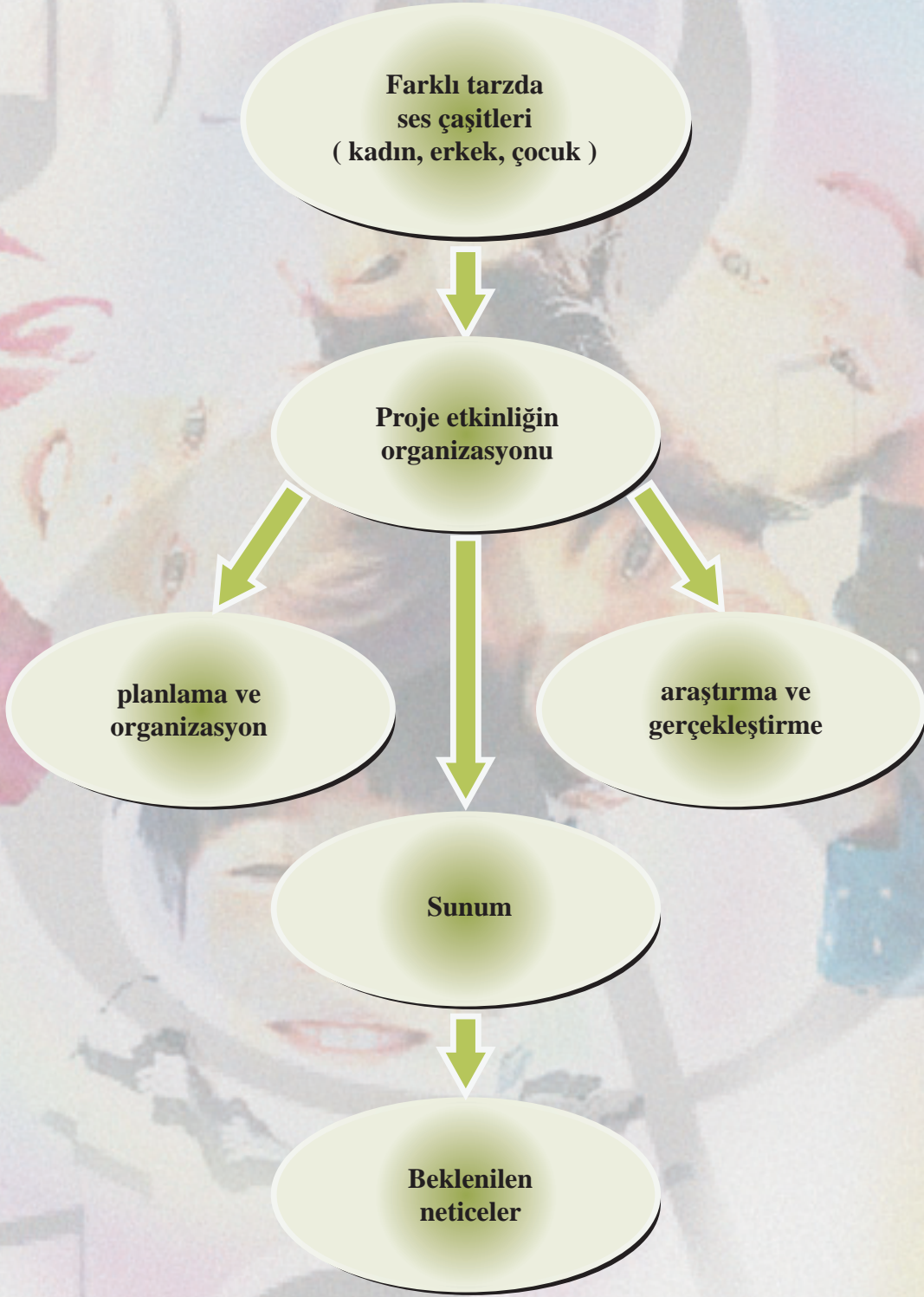
"Annem çok dindardı, güzel sesi vardı ve müzüğü çok severdi. Çoğu kez bana değişik türküler, ninnilerden başlayarak melankolik- eski şehir türküleri ile kahramanlık türkülerini söyleyerek uyuturdu. Dini bayramlarında dini müzik söylerdi. Annemin güzel sesi uyuturdu beni. "*Şar Dağı Ninnisi*"adlı eserinin ilham kaynağını annemin sesi oluşturur", diyor Skalovski.

Ödev:

1. Eserin sunuluşuna göre müzik tarzını tespit et.
2. Müzik eserin karakterini tespit et.

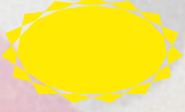
Ses Türlerini Belirleme Proje etkinliđi

Ses Türlerini Belirleme

Proje etkinliğinin organizasyonu

Öğretmen- kordinatör, aşağıdaki işlemleri uygulayarak proje etkinliğini gerçekleştirir.

I. etap: Planlama ve organizasyon

Proje etkinliğini tanıtmak: ses türlerini belirleme (kadın, erkek, çocuk sesleri. Farklı tarzda söyleyen şarkıcıların adlarını araştırmak); Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre grupların belirlenmesi.

II. etap: Araştırma ve gerçekleştirme

Bilgi ve malzemelerin toplanması (resimler, ses kayıtları, reportaj kayıtları, görüntülü kayıtları v.b.); Malzemenin düzenlenip hazırlanması (işleme, seçim ve düzenleme konusunda sözleşme).

III. etap: Son çalışma hazırlıkları

Sunun modelini seçme;
Teknik düzenleme;
Estetik düzenleme.

IV. etap: Sunum

Ses kayıtlarıyla sözlü sunum;
Hamer kağıdı ve ses kayıtları sunumları;
Müzik eşliğinde Power pointte görüntülü sunum;
Öğrencinin seçimine göre diğer sunumlar.

V. etap: Beklenen neticeler

Yeterli olmayan sunum;
Başarılı;
Çok başarılı sunum.

Öğrenciler, sunumun değerlendirilmesi konusunda kendi düşüncesini verebilir.

O Sole Mio! İtalyan Şarkısı (canzona)

“*O Sole mio*” şarkısına Napoli şarkısı da denilir. Yıllık şarkı yarışması nedeniyle Napoli şarkıları bestelenir. İtalya’nın Napoli kentinde düzenlenir. Geleneksel olarak bu yarışmalar, ilk olarak “Festival of Piedigrotta” adlı festival çatısı altında, 1830’lu yıllarından bu yana düzenlenir.

“*O, Sole Mio*” şarkısını 1898 yılında Eduardo Di Capua bestelemiştir. Bestenin sözlerini Giovanni Capurro yazmıştır.

Tenor üçlüsü

*Che bella cosa na jurnata 'e sole,
n'aria serena doppo na tempesta!
Pe' ll'aria fresca pare già na festa...
Che bella cosa na jurnata 'e sole.
Ma n'atu sole
cchiù bello, oje ne'.
O sole mio
sta 'nfronte a te!
O sole, O sole mio
sta 'nfronte a te!...sta 'nfronte a te!
Quanno fa notte e 'o sole se ne
scenne, me vene quase 'na malincu-
nia; sotto 'a fenesta toia restarria
quanno fa notte e 'o sole se ne
scenne.
Ma n'atu sole*

“*O Sole Mio*” metnin orjinelinden tercüme

Güneşli bir günde güzel olan bir şey,
Havanın bir fırtına sonrasında sakin olmasıdır.
Hava çok temizdir şimdiden bir tatilde hisseder gibi.
Güneşli bir günde güzel bir şeydir.
Ancak başka bir güneşten ayrı daha parlak durur.
Benim güneşimdir, yüzünün içinde olan.
Güneş, benim güneşim, yüzünün içinde olan.
Yüzünün içinde olan.

Güneş battığı ve gece geldiği zaman,
Neredeyse melankolik hissetmeye başladım.
Senin pencerenin altında kalırdım
Güneş battığı ve gece geldiği zaman.
Ancak başka bir güneşten ayrı daha parlak durur.
Benim güneşimdir, yüzünün içinde olan.
Güneş, benim güneşim, yüzünün içinde olan.
Yüzünün içinde olan.

Unutma !

1. Canzona (kanzona) italyanlara özgü bir melodi türüdür. Akdenizle İtalya’ya bağlantılı olan Fransa’nın güneydoğu bölgesinde gelişir.

Üçlü tenor: Luciano Pavarotti, Plácido Domingo, José Carreras tüm zamanların en iyi üçlü tenorunu oluşturuyorlar. Buna tanıklık eden Ginis rekorlarıdır: Pavarotti'nin büyük alkışı alarak 165 kez sahneye çıkması ve Plácido Domingo, José Carreras'le beraber en çok satış yapan klasik albümleridir

90' lı yılların üçlü ekibi, Pavarotti, Domingo ve Carreras müzik fenomenleri olup diğer vokal topluluklarına örnek olurlar.

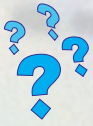
Plácido Domingo

Luciano Pavarotti

José Carreras

Biliyor musunuz ?

Beraberce sunulan konserler, seyirciler dışında yorumcular için de ayrı bir zevkmiş. Bu nedenle Domingo şöyle diyor: Birkaç konserimizde, para veren ve bizi dinlemeye gelen seyircinin karşısında ve konserde olduğumuzu unutmamaya çalışıyorduk.

1951 yılında San Remo kentinde “San Remo” adı altında ilk müzik canzona festivali düzenlendi.

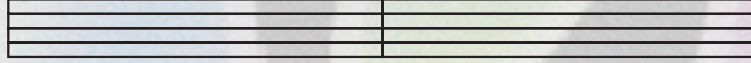
Ödev:

1. Dinlediğiniz eser hangi müzik türüne aittir ?
2. Besteyi hangi sesler oluşturur?

Ölçü Çeşitleri

► Anımsayalım:

Ölçü - bestenin en küçük bölümlerini oluşturan güçlü (vurgulu) ve hafif (vurgusuz) bölümlerde oluşur.

Ölçüler aralarında **ölçü çizgisi** denilen dikey bir çizgiyle ayrılır.

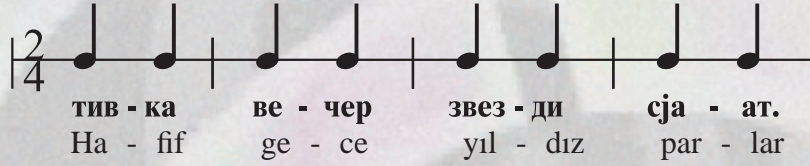

Etkinlikler:

1. Verilen örnek metinde, ritmik ve vurgu bakımından kelimeleri doğru söylen.

Hafif gece yıldız parlalar

Basit 2/4 ölçü

Edebi cümlelerde kelime vurguları güçlü (vurgulu) ölçü bölümleriyle uyumludur. Güçlü ve hafif ölçü bölümlerinin sıralanması nedeniyle kelimenin ritmi 2/4 ölçüyle yazılır.

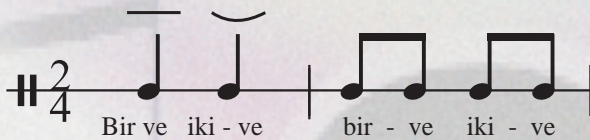
Verilen ölçü eşdeğer ölçüdür. Ölçü bölümleri dörte bir kadar sürer.

() = Bir vuruşa (bir zaman)

Unutma!

2/4 ölçünün temelinde ölçü birimi olarak dörtlük nota vardır. İki zamanı var ve iki vuruşla ölçülür.

— vurgulu ölçü zamanı
— vurgusuz ölçü zamanı

Eşdeğer Olmayan 5/8 lik Ölçü

Etkinlikler:

1. Metni, iki vuruşlu ölçüyle söyle ve doğru vurgulamayla çalış.

Kü - çük ço - cuk - lar ley - lek ge - le - cek
Bi - ze ye - ni - lik ba - har ge - le - cek

Ми - ли	де - чи - ња,	штр - кот	до - ле - та.
Но - вост	до - не - се,	дој - де	про - лет - та.

Sözler 5/8 lik ölçü birimi ile yazılmıştır.

Kü - çük ço - cuk - lar ley - lek ge - le - cek
Bi - ze ye - ni - lik ba - har ge - le - cek

Ми - ли де - чи - ња штр - кот до - ле - та.
Но - вост до - не - се дој - де про - лет - та.

Birinci zaman ikinci zaman üçüncü zaman dördüncü zaman

5/8 lik ölçülerde sekizlikler temel vuruşlardır.

5/8 lik ölçü iki zamanlı ölçüdür.

Birinci vuruş iki sekizlikten diğer vuruş üç

sekizlikten oluşur.

Sıkça uygulanan ölçü zamanı yada Az uygulanan ölçü zamanı

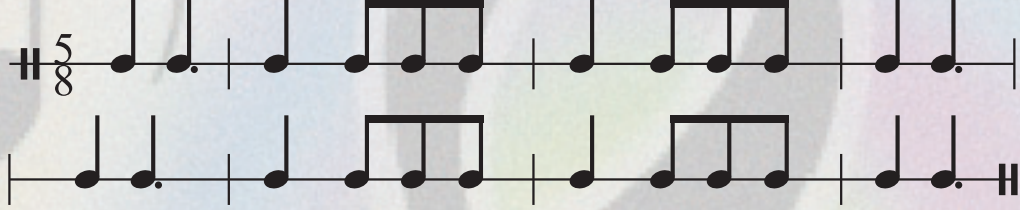
Unutma !

Eşdeğer olmayan 5/8'lik ölçülerde temel ölçü birimi sekizliktir.

İki zamanlı ölçüden oluşur ve iki vuruş hareketi ile ölçülür.

Ritmik ve Melodik Alıştırmalarda 5/8 ölçü Kullanımı

Ritmik alıştırma

Melodik alıştırma no 1.

Melodik alıştırma no 2.

Ödev:

1. Ritmik ve melodik alıştırma no1.'deki ritimleri karşılaştır.

Etkinlik:

1. Melodik alıştırma no 1. ve no 2. ritmikçe hafif hareketlerle eşlik et.

Söyle Katinke

halk türküsü

Ка - жи ми ка - жи Ка - тин - ке
Söyle, söyle Katinke

ко - ја ли ве - чер да - дој - дам
Hangi gece geleyim,

Hey, hay hastayım ben
Хеј, хаж, бо - лен сум јас

без бо - лест бо - лен си лег - - нав нав
Hasta olmadan hasta yattım

Која ли вечер да дојдам,
пред врата да ти застанам.

Hangi gece geleyim
Kapın önünde durayım,

Рефрен:
Хеј, Хаж
болен сум јас.
Без болест
болен си легнав.

Nakarat:
Hey, hay
hastayım ben,
Hasta olmadan
hasta yattım.

Ödev:

1. "Optan Toptan" horayı dinleyerek ritmini belirle.

Etkinlikler:

1. Horanın ritmini oyuna dönüştür.

Paskalya Gününde Aşık Oldum

“Paskalya Gününde Aşık Oldum” Cina Papas Coksi’ nin beste çalışması:

*Ha űoj ğolem den hristiġanski
ajde, Boġe űi mi űomoġni.
Kaġi, kaġe da ja najdam.
Ajde, Boġe űi mi űomoġni,
kaġi kaġe da ja najdam.*

*Tolġu narod ġas ne sum videl
űiġo na Veliġden se nasobral.
Mili Boġe űi mi űomoġni
kaġi, kaġe da ja najdam?
Mili Boġe űi mi űomoġni,
kaġi, kaġe da ja najdam.*

*Bi kadar halk ben hiġ görmedim
Paskalya ġününde toplanan.
Ġüzel Tanrım sen yardım et.
Söyle, onu nerede bulayım?
Ġüzel Tanrım sen yardım et.
Söyle, onu nerede bulayım?*

Cina Papas Coksi ve Lambe

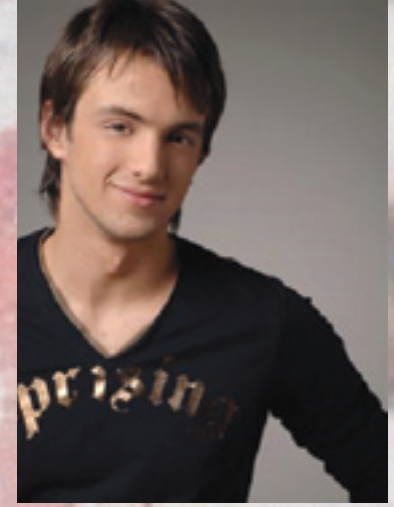
*Ġas so űesna ve űovikuvam
saġam nea da ja najġeme.
Ġas so űesna ve űovikuvam
űiġa nea ġe ja najġeme.*

*Büyük hristiyan ġününde
Tanrım bana yardım et.
Söyle, onu nerede bulayım?
Tanrım bana yardım et.
Söyle, onu nerde bulayım?*

*Ġajdi silno neġa odeġnaiġ
odovġe, űa se do neġoġo.
Ġas so űesna ve űovikuvam
űiġa nea ġe ja najġeme.*

*E moġ narode Makedonġi
seġde kaġe űiġo si naselen,
ľubov boġġa se ġe űobedi
seġiġa naġeġ űak ġe vosġresne.
Tuġa najsilno so veġovi
svoġnaiġ ġrkġviġe makedonġi.*

Lambe Alabakovski

*Tulumların sesi ġınlasın
Buradan ġöklere kadar.
Şakıyyla sizi ġaġırıyorun
Onu öyle bulabiliriz.*

*Ben şarkıyla ġaġırıyorum
Onu bulmak istiyorum,
Ben şarkıyla ġaġırıyorum
Onu öyle bulacaġım.*

*Ey, benim Makedon halkım
Bulduġun her yerde,
Tanrı aşkı her şeyi yenecek
Yeniden umut doġacak.
Asırlarca burada
Makedon kilise ġanları ġalıyor.*

Etkinlik:

1. Paskalya ġünü kutlamalarıyla ilgili bildiklerini anlat.

“Aziz Kiril ve Metodiy” (kulaktan)

Ми - на - а ве - ко - ви дол - - - - ги и мно - гу у - ште ке ми - - - - нат,
Yüzyıllar geçti, okadar da geçecek,
ва - ши - те и - ми - ња све - - - - ти ни - ко - гаш не - ма да зги - нат.
Bizim kutsal adlarımız her zaman anılacak,
По - свет - ли ли - ко - ви за нас, не - ма под не - бе - сен свод,
Daha kutsal isimler yok bizim için,
а - збу - ка ви - е му да - дов - те на це - ли - от слав - јан - ски род.
Slavlara alfabe verdin.

Вие солунските браќа
учители наши први,
народот вие го учевте,
напред со книга да врви.

И како сонцето светло
вечно од небо да сјае,
така пред народот славјански,
делото ваше ќе трае.

Siz Selanik kardeşleri
İlk öğretmenlerimiz,
Halkı siz öğrettiniz,
Önde kitapla gezsın.

Güneş gibi parlak
Gökten sürekli ışın saçsın,
Slav halkı önünde
Sürecek eseriniz.

Ödev:

1. Uygun tempo ve hareketlilikle şarkıyı söylemeye çalış.

Wolfgang Amadeus Mozart

Wolfgang Amadeus Mozart (1756- 1791) dünyaca klasik müziğinin en etkili ve örnek bestekarlarından biridir. Avusturya'nın Salzburg kentinde doğmuştur.

Daha küçük yaşlardayken “dehi çocuk” lakabını kazanır. Babası, Mozart'a keman ve piyano çalmayı öğretmek için kariyerine çok yardım etmiştir.

Ardından sıralanan Avrupa konserleri Mozart'ın ünlü olmasını sağlar. İnanılmaz bir enerji, arzu ve hırsıyla çalışmak isteyen sanatçılardan biridir.

35 yıl yaşamasına rağmen eserlerinin sayısı oldukça çoktur. Her tür müzik yazar. Bunlar arasında: senfoni, opera, solo konçerto, oda orkestrası, yaylı kuartet ve yaylı kintet ve piyano sonatları yer alır. Toplam 41 senfoni bestelemiştir.

Londra'ya gitmek istemiş. Bu düşünce, son 39, 40 ve 41 no'lu senfonilerini yazmaya teşvik eder.

“**Büyük g-mol**” 40 numaralı, senfonisi dört bölümlü orkestre eserlerinden en sevilenidir. III bölüm menuettir.

Menüetin başlangıç konusu çok tanınmış ve çok etkilidir. Aynıısı “Don Juan” operasının başıngıç bölümünde rastlanır, Ana kendi babasını ölü bulur.

Unutma !

1. Dört bölümden oluşan en büyük orkestre eserine **senfoni** denir. XVII y.y. da belirir, fakat en güçlü dönemi klasisizimdir (XVIII y.y.).

Etkinlikler:

İKT kullanarak Mozart'ın hayatı ve eserlerini araştır.

40. Senfoni g-moll Menüet (üçüncü bölüm)

Menüet, XVIII. y.y.'da daha büyük eserlerin (senfoni ve sonataların) üçüncü bölümleri dolayısıyla ek bölümü olarak kullanılır.

Menüet, XVII y.y.'da 3/4 ölçülü orta hızda olan eski bir Fransız oyunudur. Aristokrasinin eğlence ve oyunlarına yönelikmiş. Genelde saraylarda, tören dansı olarak çiftler tarafından kısa adımlarla oynanmış. Önemli özelliği muhteşem hareketler, naziklik ve şıklıktır.

Asılzade soyundan olan Mozart, zamanla işçiler gurubuna yanaşmıştır. Bu nedenle menüetin birinci bölümünde aristokratları ağır tempoda göstermiştir.

Etkinlikler:

1. Dinlediğin müzik izlenimini menüet dansın ritmine göre ifade et.

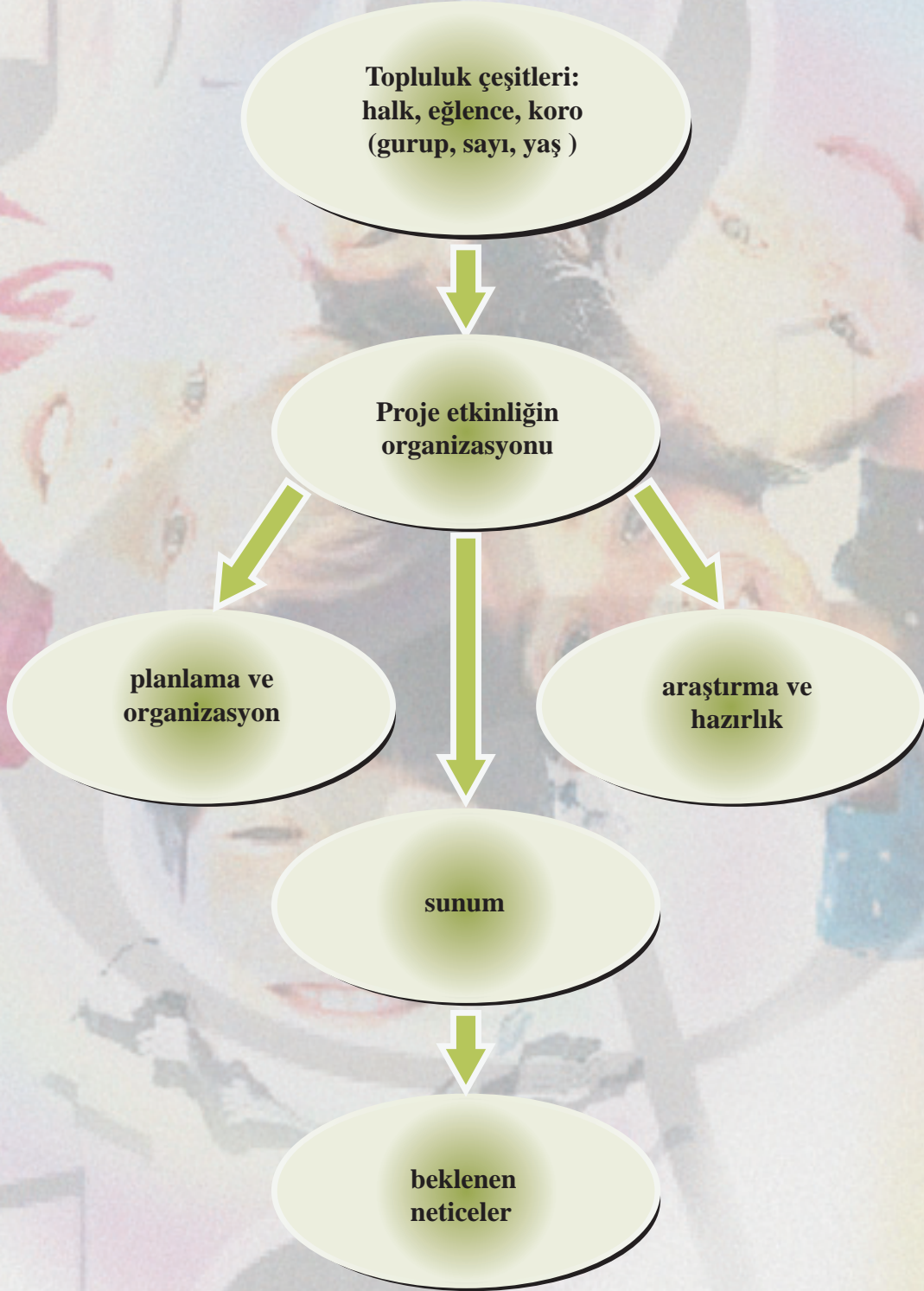

Ödev:

1. Menüette tempo ve hareketliliği belirle.

Topluluk eřitlerini Belirleme

Proje etkinliđi

Vokal Topluluğu Çeşitlerini Belirleme

Proje etkinliklerin organizasyonu

Öğretmen- kordinatör, aşağıdaki işlemleri uygulayarak proje etkinliğini gerçekleştirir:

I. etap: Planlama ve organizasyon

Proje etkinliğini tanıtmak. Vokal topluluklarını belirleme (çocuk, kadın, erkek ve karma). Değişik topluluk müzik türlerini araştırma. Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre grupların belirlenmesi.

II. etap: Araştırma ve gerçekleştirme

Bilgi ve malzemelerin toplanması (resimler, ses kayıtları, reportaj kayıtları, görüntülü kayıtları v.b.); Malzemenin düzenlenip hazırlanması (işleme, seçim ve düzenleme konusunda sözleşme).

III. etap: Son çalışma hazırlıkları

Sunun modelini seçme;
Teknik düzenleme;
Estetik düzenleme.

IV. etap: Sunum

Ses kayıtlarıyla sözlü sunum;
Hamer kağıdı ve ses kayıtları sunumu;
Müzik eşliğinde Power pointte görüntülü sunum;
Öğrencinin seçimine göre diğer sunumlar.

V. etap: Beklenen neticeler

Yeterli olmayan sunum
Başarılı
Çok başarılı sunum

Sunum hakkında öğrenciler kendi düşüncelerini verebilirler.

Müzik Festivalleri

Eurovision

Bu müzik festivali 1956 yılından beri düzenleniyor. Avrupa Yayın Birliği (EBU)'nun, her yıl Avrupa ülkeleri arasında düzenlediği dünyanın en ünlü ve uzun süren müzik festivalidir. Yarışma niteliklidir. Her yıl birinciliği kazanan ülkede düzenlenir.

Üsküp Caz Festivali

Caz festivalinin kuruluş tarihleri 1982 yıllarına dayanır. Festivalin müzik tarzı, Makedon kültürü ve geleneğinden uzak olsa da çok sayıda dinleyici kitlesinin ilgisini çekmiştir. Festival Makedonya yanı sıra Balkan ve Avrupa'da da büyük ilgi görür.

Taksirat – Üsküp

Festival Balkan rok müzisyenleri ile Balkan rok müziğini tanıtır. İlk kez 1999 yılında Üsküp'te düzenlenmiştir. Müzik severleri bu festival müziğini büyük ilgi ile izlerler.

Maks Fest- İştıp

Geleneksel olarak 1986 yılından itibaren her yıl İştıp'te düzenlenmektedir. Makedon popüler müziği ağırlıklı ve Makedon sanatçıların sahne aldığı bir festivaldir.

Ohrid Fest – Ohrid Trubadurları

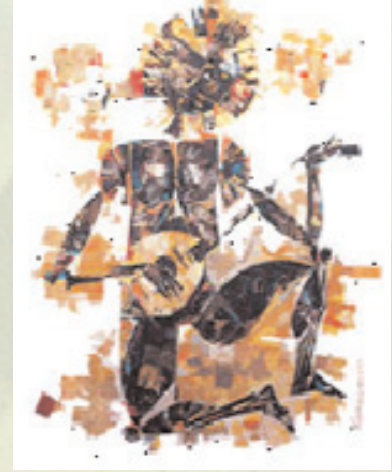
Yaz döneminde, müzik festivallerinden birine ev sahipliği yapan Ohri kentinde düzenlenen eğlence ağırlıklı pop müziğidir. Festivalin Avrupa, Amerika ve Avustralya'ya naklen canlı yayını yapılmaktadır. Festivale katılmak isteyenler için uluslararası konkur düzenlenir ve katılımcılar arasından festivale katılanların seçimi yapılır.

Önemli Müzik Gösterileri

Ohri Yazı

“Ohri Yazı” festivali 1961 yılında kurulmuştur. Festivalin açılışını, 1961 yılında ünlü opera sanatçısı Ana Lipşa Tofoviç yapmıştır. Ohri yazı festivali uluslararası kaliteye ulaşmıştır. Bundan dolayı 1994 yılında Avrupa Festivaller Birliğine üye olmuştur.

Festival, geleneksel olarak her yıl temmuz ve ağustos ayında düzenlenir. Festival, Makedonya Cumhurbaşkanı himayesi altında düzenlenir. Geçtiğimiz yıllarda, Ohri yazı festivalinde kabarcık sayıda yerli ve yabancı sanatçı katılarak konserler ve tiyatro temsilleri sunulmuştur.

Mayıs Opera Akşamları

“Mayıs Opera Akşamları”, sahne-müzik yapıtlarından oluşan yüksek seviyeli bir gösteridir. İlk kez 1972 yılında düzenlenir. Opera ve bale gösterileri Makedonya opera ve bale binasında düzenlenir. Çok sayıda yerli ve yabancı müzik sanatçıları ve toplulukları katılır.

Makedon Müziği Günleri

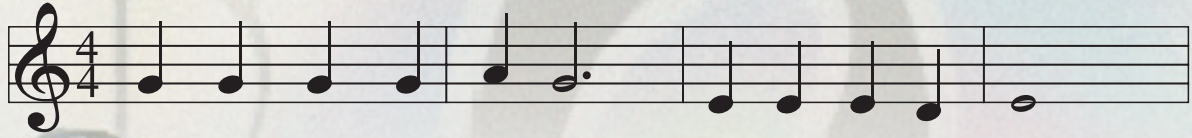
“Makedon Müziği Günleri” gösterisinde, Makedon müziğinin en güncel müzik gösterileri sergilenmektedir. İlk kez 1977 yılında düzenlenmiştir. Konserlerde yeni yerli bestecilerin yaratıcılığı ve klasik müzik eserlerini sunan sanatçılar katılır. Sunucular, Makedonyalı gençleri ile tanınmış müzik sanatçılarıdır.

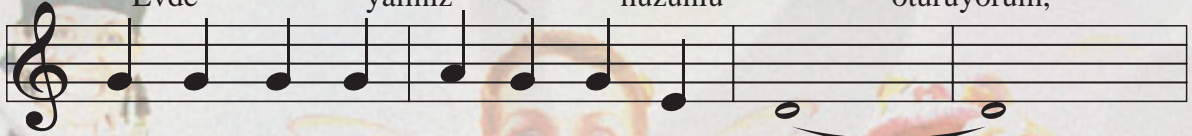
Tavsiye:

Kendi isteğinize göre müzik eserlerinin seçimini yapın.

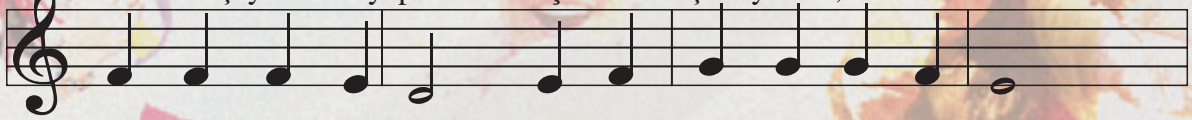
Çılgın Eğlence (kulaktan)

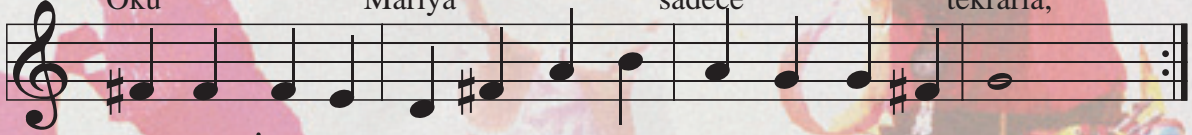
Са - ма се - дам до - ма, и на - та - же - на,
Evde yalnız hüznü oturuyorum,

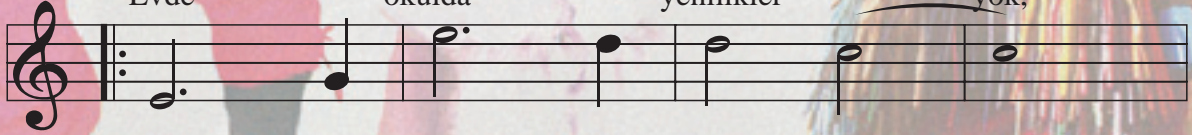
Са - мо мис - лам што да нап - ра - вам.
Bir şeyler уармак için düşünüyorum,

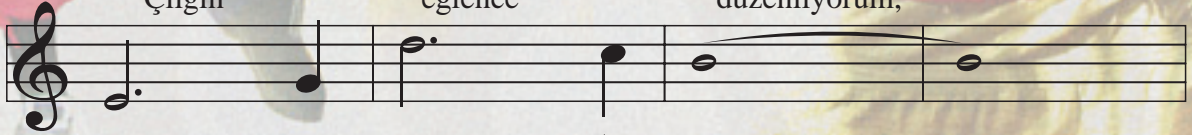
У - чи Ма - ри - ја са - мо се пов - то - ру - ва,
Oku Mariya sadece tekrarlar,

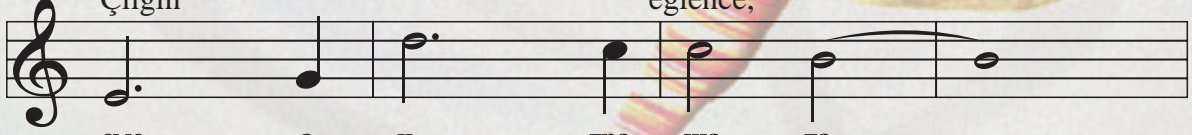
до - ма в'шко-ло ниш - то но - во не се слу - чу - ва,
Evde okulda yenilikler yok,

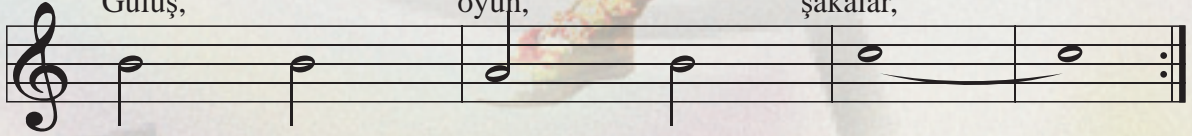
Лу - да жур - ка пра - вам,
Çılgın eğlence düzenliyorum,

лу - да за - ба - ва,
Çılgın eğlence,

сме - а и гра, ша - ла,
Gülüş, oyun, şakalar,

лу - да за - ба - ва,
Çılgın eğlence.

İ Ç İNDEKİLER:

Beraberce yapabiliriz.....	4
Dragan Şuplevski.....	6
Makedon Kapriçosu.....	7
Tonların sayıca genişletilmesi.....	8
Fa2- f2.....	9
sol2-g2.....	10
Mi2 notanın türküde kullanımı.....	11
Fa2 notanın türküde kullanımı.....	12
Sol2 notanın türküde kullanımı.....	13
Dur ton gamları.....	14
Dies yardımıyla dur gamların oluşumu.....	15
G-dur gamı.....	16
G-dur melodi alıştırmaları.....	17
Onaltılık notalar ve sus işaretleri.....	18
<i>Rumena soğuk su almaya gitmiş</i>	20
Onaltılık nota ve sus işaretin kullanımı.....	21
Çağdaş Makedomya yaratıcılığı.....	22
Risto Avramovski.....	23
Eleliça Prepeliça.....	24
<i>Kardeş sevgisi</i>	25
Moll ton gamları.....	26
Doğal tür moll gamı e-moll gamı.....	27
Harmonik tür moll gamı e- moll.....	28
Melodik tür moll gasmı e-moll	29
Doğal, harmonik ve melodik tür moll gamların kullanılması.....	30
G-dur ve e-moll gamlarda melodik alıştırmaları.....	31
Müzik tümcesi.....	32
Period.....	33
Şarkılarda müzik bütünlüklerin kullanılması.....	34
Müzik tümcesi ve period.....	35
Geleneksel İngiliz Noel şarkısı.....	36
<i>Noel şarkısı</i>	37
Müzik sunum çeşitleri.....	38
Vokal müzik ve ses çeşitleri.....	39
Çocuk sesleri.....	40
Kadın sesleri.....	41
Kadın ses sanatçıları.....	42
Erkek sesleri.....	43
Erkek ses sanatçıları.....	44
Vokal toplulukları	45
Koro ve koroda şarkı söyleme.....	46
Vokal toplulukları – koro.....	47
Çocuk korusu.....	48

Stoyan Stoykov.....	49
<i>Mayıs Şarkısı</i>	50
Kadın korusu.....	51
Trayko Prokopiev.....	52
<i>Peçal</i>	53
Erkek korusu.....	54
Carl Maria von Weber	55
“Büyülü nişancı” operasından - Avcılar korusu	56
Karma koro.....	57
Dragan Şuplevski - Rum, dum, dum.....	58
<i>Mavi gül</i>	59
Todor Skalovski.....	60
Şar Dağı Ninnisi.....	61
Ses türlerini belirleme.....	62
Ses türlerini belirleme.....	63
<i>O Sole Mio</i>	64
Ölçü çeşitleri.....	66
Eşdeğer olmayan 5/8lik ölçü.....	67
Ritmik ve melodik alıştırmalarda 5/8 ölçü kullanımı	68
<i>Söyle Katinke</i>	69
<i>Paskalya gününde aşık oldum</i>	70
<i>Aya Kiril ve Metodiy</i>	71
Wolfgang Amadeus Mozart.....	72
40. senfoni g- moll.....	73
Topluluk çeşitlerini belirleme	74
Vokal topluluğu çeşitlerini belirleme.....	75
Müzik festivalleri.....	76
Önemli müzik gösterileri.....	77
<i>Çılgın eğlence</i>	78